

Kòritò
ǒ Kànìsà tò Pòlò andí ɔyɔ rí kìsě
nǐ bhàrɔwà
Yàrí bhàrɔwà ǒ ì nòtù
ádròdrǒ dhu tí dhu

Yàrí bhàrɔwà nandí ní Pòlò, Yěsù Krístò bhà uvitatále. Kǎndí ka imbò kumì atɔ mà azà kumì atɔ mà nà nzínzì ǒ Yěsù ka kúgù dhu-dzidó. Tímòtewù tí ka kátina kà t'ódhìna ì'ì kòmbíta tí àrà Kòritò tó kígò ǒ pbàkrístò àndà ró (1.1).

Pòlò andí ndi bhàrɔwà Mákèdòniyà tó pbìrì ò ndì ndí'ì rórò.

Kǎndí ka Kòritò tó kígò ǒ Kànìsà tò. Ndi Kòritò ní'ì Àkayà tó pbìrì ǒ ádrùngbǎ kígò. Kòmbí ka kárí ndi pbìrì ànzi Pbàgìríkí tó pbìrì tí. Pòlò rǐ ndi bhàrɔwà àndí ònà kàsùmì ǒ, tìtò tó màlímó ní'ì vurò dhu ùdhě ì ì pbàkrístò tò yà Pòlò udhé abádhí tò dhu rǒrò ró (11.3-4). Ní, ábhǒ pbàkrístò ní'ì iwà kǒkò tìtò tó màlímó rǔdhěna dhu nátdǔ afíya ró, 'àdù yà Pòlò rǔdhěna fíyò dhu násà àsa tí. Ní Pòlò adù abádhí-nyìkpó nítduyù ì tìtò tó màlímó rǒ rò.

Bhàrɔwà-nyìtì ka kóhù tí dhu

- Pòlò rǒtè fíyò irita dǒ Kòritò tó kígò ǒ Kànìsà mà nà dhu. Kà rǐ Yěsù Krístò bhà uvitatále rǐ'ì nà kasu tó ádrùngbǎnga ìsè. Kà rǐ yà atdíđǒ ndì ndórù ònà bhàrɔwà nà ndì ndávi Títò ràrà okúna dò rò dhu-tì àwě. Ndirò, kà rǐ atdíđǒ ìdhèna ìka ndì yà pbàkrístò úgèrè fíyò irèta mběyi tina ònà rò dhu òvò (1-7).

- Pòlò rǐ dhu òvo yà Yèrùsàlemà tó kigò ǒ Kànìsà tò ka kí dhu àtsà tí dhu dǒ dhu (8-9).
- Pòlò rǐ ndùgye p̀h̀ndà uvitatále tó kasu tó ádr̀ngb̀nga dǒ dhu. Kà r̀tina Yèsù Krístò bhà obhóná uvitatále r̀kà ndòz̀ù ndì ndì'ì ákè ale tí. Kàkà ndà'ù kòz̀ù ndì iviví ale tí, Kàgàwà r̀d̀ù ɔ̀bi àbhɸ f̀ndà dhu-okú dò rò. Kàkà nzá ndònzì atdí dhu mà f̀ndà ndìt̀r̀ò (10-13).

*Pòlò rǐ Kòritò tó kigò ǒ Kànìsà nóvi dhu
(Gàl 1.1-5; Kòl 1.1-8)*

¹ Yàrí bhàruwà nàndí f̀k̀k̀ù ní ima Pòlò, yà Kàgàwà ánzi r̀í'ì Yèsù Krístò bhà uvitatále tí, ndì ndòz̀è ka dhu bhèyi ale. Mǎ mí'ì atdíkpá àlè t'ádòná Tìmòtewù màná. Ní ma màndí ka f̀k̀k̀ù Kòritò tó kigò ǒ r̀í'ì Kàgàwà bhà kànìsà t̀r̀ò, ndirò f̀k̀k̀ù p̀h̀irì Àkayà ǒ r̀í'ì Kàgàwà bhà kóró ngǔkpá ale tò. ² Àlè t'Ábanà Kàgàwà mà, àlè tó Ádr̀ngb̀ale Yèsù Krístò màná nàkà 'àso nyǐ, 'àd̀ù nyàbhɸ nyòkò màr̀ngà ǒ.

Kàgàwà arí p̀h̀ndà ale-afí òpè f̀ỳỳó àp̀b̀è ǒ dhu

³ Ilèta àkà kabhu Kàgàwà, àlè tó Ádr̀ngb̀ale Yèsù Krístò t'Ábanà tò. Ka ní ndi àlè t'Ábanà yà izu tó ale-afí nà arí'ì ndirò kóró dhu-tsí ǒ arí ale-afí òpè ale! ⁴ Kǎrí àlè-afí òpè àlè tó kóró àp̀b̀è-tidò ǒ, ndíní àlè kowu tí kóró àp̀b̀è-tidò ǒ r̀í'ì ale-afí òpè r̀ò, yà Kàgàwà òpè àlè-afí nǐ ale-afí t'ópèta-tidò nǐ. ⁵ Obhó tí, àdhàdhì àlè kí Krístò abà àbhò àp̀b̀è-tidò abà dhu bhèyi tí, Krístò rǐ àlè-afí òpè átò abho. ⁶ Dhu apé ì'ì mǎ mí àp̀b̀è abà

mă mónzina kasu ǒ dhu tí, ní mă mí kàbà ndíní ndi dhu-otù ǒ Kàgàwà opé tí afíku, ndàdù nyǐgu. Kǎpé afíka nyú nópè, ní ndi dhu rǐ afíku òpè átò, nyádù obi àbà rònzi dzùnàku, nyòndù mă mábà àpbè-tidò-dzi. ⁷ Ndirò, mă mí'í a'uta nà atdíǒ nyukutsi. Obhó tí, mă m̀ni wà dhu àdhàdhi nyǐ nyùngbò nyǐ atdíkpá mă mànà fáká àpbè ǒ dhu bhěyi, nyǐ rùngbò wà nyǐ átò mă mànà Krístò opè afíka dhu-nyutsi.

⁸ Abanǐnzó, mă mòzè nzá nyádzo Àziyà tó pbìrì ǒ mă mabà àpbè rǒrò. Ndi àpbè-obi asè dòkanǎ atdíǒ. Mă ma'u nzá dhu òko mă ràròko nyìkpóka nà. ⁹ Obhó tí, mă mambénà inga ìrè dǒ, ka ròtdì wà anya dòká ndíní ka kòkye tí mă'í. Ndi dhu anzì ndì ndi dhu bhěyi, ìnzǐ mă mìli tí nyìkpóka obìka rǒ tí, pbétù ndíní mă mìli tí nyìkpóka yà ùvùvè ale ùngbě arí òve-bvù rò Kàgàwà-rǒ tí. ¹⁰ Àbadhi, yà mă nukòlo m̀vò wòrì òve-tidò ǒ rò ale, rǐ m̀kòlǒ ùkòlǒ tdítǒ kà-ǒ rò. Obhó tí, mă mà'ù wà dhu atdíǒ, kà r̀kòloya mă ùkòlǒ. ¹¹ Nyǐ mà átò, nyǐ nyí dzùnàka ònzi dòká nyǐ nyí nyítsò rò. Ní, ábhǒ ale tó itsòta-bvù rǒ, Kàgàwà rǐ ídzìnga àbhǐ măbà. Ndi dhu bhěyi ní ndi, ábhǒ ale rádù òtsò nádu Kàgàwà ònzi ròká dhu-okú dò rò.

Polò rǐ ndùgye f̀yó kasu dǒ ndì nà rí 'àgò ale-ònzǐ dhu

¹² Ìdhèka ìka ndì okúna dò rò dhu ní yàrí: mă m̀ni dhu afíka ò mă rókò yà adzi ǒ, ndirò ròsè dòtsí, mă rókò nzínzìku ǒ obhóngà tó afíka nà, ndirò ìlǎ mă mìlǎ Kàgàwà-nyìkpó ǒ rórò. Mă'í núnà ní nzǐ yà adzi ǒ ale tó dhu-ònga t'òvòta tó

irèta, pbétù mǎ'í nùndà ní Kàgàwà bhà ídzìngà.
 13 Obhó tí, fáká bhàruwà ǒ mǎ màndí nzá vurò
 dhu fùkù, pbétù mǎ màndí dhu ní yà nyí nyádù
 òzùnà ràdù dükù àlù dhu kèlè. Ndirò, ma mà'ù
 wà dhu ndi dhu rǎrǎ dükù àlǎ àlǎ àkǎkǎ dhu
 bhèyi, 14 ìmbá dhu rí'í kà rí dükù àlù góna kèlè
 tí kòmbí dhu màtí. Yàrí ní ndi wò ma mòtè dóná
 dhu: àlè tó Àdrèngbǎle Yèsù ríngò òná idho ǒ,
 idhèkù níkaya ndì okúka dò rò àdhàdhì idhèka
 níkaya ndì okúkù dò rò dhu bhèyi.

15 Ndi a'uta-bvù rǒ, ma mazè marà bvùkù
 wemberè tí, ndíní nyí nyabá tí ídzìngà nyála
 ngbǒdu oyo-gùna. 16 Obhó tí, ma múdhe dhu,
 madà fǎrábvùnǎ Mákèdòniyà tó pbìrì ò ma mǎrà
 rò, ndi dhu-dzidǒ, madù madu Mákèdòniyà rò,
 mirà àhù fǎrábvù tdítǒ. Ndi dhu bhèyi ní ndi,
 nyí nyónziyana dzùnàdu fukù dhu-tsí nǎ, Yùdeyà
 tó pbìrì ò ma mǎrà nǎ pbàkà abhi ǒ. 17 Ní, wò
 dhu bhèyi ma mùdhè dhu ma rǎrǎ dhu ònzi rò,
 ma móngò tí nzá ìmbǎ tǎna nà dhu ònzi rí ale
 tí? Ndirò ngǎtsi nǎ, ma mí ma mónzina atdí
 dhu ùdhè rò, ma matí kònzi yà adzi ǒ ale arí
 dhu ònzi dhu bhèyi, matí atdí nyìnǎ tí: «Obhó»
 ndirò «Ìnzǎ» atdí dhu dǒ tí? 18 Kàgàwà ní yà
 ma múnɔna dhu tó ngàmbi: yà fùkù mǎ múnò
 dhu ní'í nzǎ atdí nyìnǎ tí má mátina: «Obhó»
 ndirò «Ìnzǎ». 19 Obhó tí, Kàgàwà t'Ídhùnà, Yèsù
 Krístò, yà ima Polò, Sìlìvanù*, Timòtewù mànà
 mǎ mǒvò fíndá dhu fùkù, ní'í nzǎ pbìndà irèta
 ùwǎ arí ale, ndàtì atdí nyìnǎ tí: «Obhó» ndirò

* **1:19** 1.19 Sìlìvanù ní yà Sìlà tí ka kátina Uvitatále-kàsù tó
 bhùkù ò ale (Kas 15.22-40; 16.19-29).

«Ìnzì». Pbétù, kà-nyutsì rí'ì dhu ní «Obhó» dhu kèlě. ²⁰ Obhó tí, ka ní ndi yà nyunatsi Kàgàwà atì «Obhó», yà ndi ndakò fíndá làká kóró dhu tò. Ndi dhu bhěyi tí átò, Yèsù Krístò-otù ǒ nga ní ndi àlě kátina «Àmìnà», àlě rìlè Kàgàwà nǐ. ²¹ Kàgàwà nyú ndìtírò ní ndi mǎbhǔ rí mǎ ròtsi ɔbi atdíkpá nyǐ mànà Krístò mànà àlě kúngbò àlě dhu-nyutsì, ndirò ka ní ndi ndìtírò àlě nùtri pbìndà kasu tò. ²² Kǐli pbìndà ale tí rí àlě ìtè ize àlě rǒ, ndàdù pbìndà Ìlǎ-Alafí ìli àlě-afí ò, rì'ì àlě tò ndi ndulì kóró dhu tó tsènzèrù tí.

²³ Kàgàwà ní yà ma múnona dhu tó ngàmbì. Ma mà'ù wà mǎvè, tìtò tí ma múnona dhu apé ì'ì rò. Ma múdhě dhu ìnzì madu ma tdítǒ Kòritò tó kigò ò, akye ma mabhùna izu afiku ò ɔtědu ǒ nǐ. ²⁴ Mǎ mòzè nzá akèkpá mǎtí mǔtu nyǐ ɔtǔ tí fùkú a'uta nàndà dhu nǐ. Mǎ mǔni wà dhu nyǐ ríkò wà pòtsó fùkú a'uta ǒ. Pbétù, àlě kǐ kasu ɔnzi atdíkpá nyǐ mànà, ndínǐ idhèku adù tí ndìka.

2

¹ Nírò, ma múdhě dhu ìnzì madu ma tdítǒ bvùkù, akye ma mabhùna izu rùka nyǐ tdítǒ nǐ. ² Obhó tí, ma mapé nyǎbhǔ izu rùka nyǐ, ní ádhi ndi idhèdu àbhù rádù rìka ndi tdítǒ? Tí nzì yà ma mǎbhù izu rùka ale kèlě? ³ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi ma mǎndí dhu fùkù wò ma mǎnzì ka dhu bhěyi: bvùkù ma mǎrà àhu rò, ma mózè nzá yà idhèdu àbhǔ àmbènà rìka ndi ale rǐ izu àbhǔ rùka ma dhu. Obhó tí, ma mǔni wà dhu, idhèdu ìka ndi rò, nyǐ kóró idhèku rǎràdù ndìka átò. ⁴ Ma mǎndí dhu fùkù atdíǒ ma mí'ì izu nà ndirò atdíǒ afídu rǐ ìnga ìrè rórò. Ma mǎndí ka

ábhǒ nyǐdu-dha nyú nà, ìnzǐ ní izu nabhù tí fùkù, pbétù ndínǐ nyǐ nyuni tí ma mózè nyǐ atdíǒ tí dhu.

Dhu àkǎ kǎbà dhu Pólò nǐ dhu nàfǎ ale tò dhu (Luk 17.3; 2Kò 7.5-16)

⁵ Atdí ale apé ì'ì ìndrǔ nábhu izu rùka dhu tí, ní kǎbhu nzá ka rùka ima kèlě, pbétù ròsè dùdunǎ, kǎbhu izu rùka nyǐ mbèmbè kóró. Pbétù, dhu àkǎ nzá kizì ndi dhu izi tí. ⁶ Ndi dhu bhéyi dhu nónzì ale tò, nzínziku ǒ ábhǒ ale ábhu màlipò dhu nákǎ wà. ⁷ Nírò kòmbí, dhu òfò nga nyùbà dhu kà tò, nyádù kà-afí àbhu ròtsi obi, akye ádrùngbǎ izu ukana ka afína ràdù ndòbè nǐ. ⁸ Ní ndi dhu-okú dò rò, ma mìtdè nyǐ ìtdè tí nyǐtè fùkú àzè tó obhónánga ndi ale tò. ⁹ Obhó tí, ma mándí ngǎtsi bhàrùwà fùkú okúna dò rò dhu ní, ma mózè mudhe nyǐ, ndínǐ ma muni tí dhu, nyǐ ràtí'ì ìnè nyǐrì tsùdú dhu kóró dhu ǒ. ¹⁰ Nyǐ nyùbà dhu fǐndà ale tò, ma mádù dhu ùbà átò. Obhó tí, ma múbà wà dhu ndi ale tò, yà ní ndi ale tò ma múbana dhu ì'ì nǐ. Ndi dhu ma mónzì okúku dò rò Krístò-ònzì. ¹¹ Ndi dhu bhéyi ní ndi, pǎmvo Sitanì rǐ nzǐ àdù àlě lè mà ònzì ndi ndí òná otu nábà. Obhó tí, àlě kádzo nzá kǎbhà nzére irèta ró rò.

Pólò rǐ Titò rǐrà nà Kòritò rò màkǔrù òdo izu nyú nà Tròwà rò dhu

¹² Ma mívǎ ma marà Tròwà tó kigò ò Yèsù Krístò bhà Ídzi Màkǔrù ma muno tí. Ní ányì ma marà àhu rò, ma mótù dhu ní Ádrùngbǎle Yèsù róbhòlò wà otu idù ka ma muno tí. ¹³ Ìnè màtí kà rǐ'ì ndi dhu bhéyi rórò, afidu írè nga atdíǒ ìnzá

ma mòtù adòdu Titò ányì dhu-okú dò rò. Ní ma mádù ndi kigò ð ale òvì, madù àrà Màkèdòniyà tó pbirì ò.

¹⁴ Kàgàwà àkǎ kabhu òtsò fíndà! Krístò-otù ð, kǎrúbhi mǎ mànà ndi Krístò ònzì dhu lè mà nǐ gàràsìsì tó obé ð. Kǎrí kasu ònzì nyukatsì, ndàbhù Krístò kuni kóró ngari ònǎ àdhàdhì kóró ngari ònǎ dzina òtò ndi ndrùù róngu akye bhěyi.

¹⁵ Obhó tí, mǎ mí'ì àdhàdhì Kàgàwà tò Krístò àbhù ndrùù dzina róngu akye bhěyi. Ndi akye-dzi rǎrà òtsi yà Kàgàwà òzè ndìgǔ ale-òndì ò, ndirò ùwǐ rúwǐ itse Kàgàwà rǒ rò ale-òndì ò átò.

¹⁶ Ùwǐ rúwǐ ale tò, ka ní òve-dzi, yà òve ìbhò rádù ìndrù tò. Ndirò yà Kàgàwà òzè ndìgǔ ale tò, ka ní ípìrǒnga-dzi, yà ípìrǒnga ìbhò rádù ìndrù tò. Ní, ádhi pbá ale ndi òbi nà rí'ì ndònzì wò dhu bhěyi kasu-tidò ràkǎ? ¹⁷ Nírò, mǎ mí'ì mbǎ àdhàdhì ábhǒ ngǔkpà ale, yà Kàgàwà bhà Òte ùno arí ndínì ì onzí tí otùna ð bhěyi. Pbétù Kàgàwà ívì ndi mǎ dhu-okú dò rò, mǎ marí obhó dhu ùno Kàgàwà-ònzì Krístò-nyutsì.

3

*Polò mà ní Ungbòta-òwútá tó kasutále dhu
(1Kò 9.1-3; 2Kò 5.18-21)*

¹ Wò dhu bhěyi ma màndì dhu àti tí iwà mǎ'ì ròpè mǎmbe mǐtè dǒ mǎ-tírò? Atdídhena málímó arí 'ìtè rí bhàruwà-atdyú òho 'ìtè fǔkù, ndirò ngǎtsi nǐ, 'ònzì ndi bhàruwà fǔkù. Ní, mǎ'ì tí ì bhàruwà-atdyú òho átò? ² Nyǐ nyú kèlé ní ndi fàkǎ bhàruwà, yà Krístò ándì afíka ò. Ndi bhàruwà rǐ'ì inè kóró ale rùnì 'àdù òzùnà. ³ Dhu

àla ndi k pangba Krístò rándí ndi ndi bhàruwà, ndirò kà ríbhò ka fóká mǒwù nà. Ndi bhàruwà kándí nzá wínò nǐ, pbétù kándí ka yà Ípìròrò arí'ì Kàgàwà bhà ǼlǼ-Alafí nǐ. Ndi bhàruwà kándí nzá odu-afǎ-nzo dǒ, pbétù kándí ka afíku ò.

⁴ Wòrí ní ndi Krístò-otù ǒ má mí'ì nà Kàgàwà-ònzí a'uta. ⁵ Má múnì wà dhu mběyi nyú, má'ì rāká nzá má-tírò mǒnzì wò kasu ɔbìka nyú nǐ. Kàgàwà ní ndi ɔbi ìbho arí fākà mǒnzì ka nǐ. ⁶ Ka ní ndi ɔbi níbhò fākà mí'ì pbìndà kasutále tí, ndíní má muno tí ndi ndónzì ungbòta-ɔwútá tó màkǔrù ìndrù tò. Ndi ungbòta-ɔwútá rǐ'ì mbǎ àdhàdhì yà angyi Músà andí Ʋyátá bhěyi, pbétù kídè dóná ní Kàgàwà bhà ǼlǼ-Alafí rǒnzina kasu. Yà angyi Músà andí Ʋyátá arí ìndrù ùnda ɔve ò, pbétù Kàgàwà bhà ǼlǼ-Alafí arí obhóná ípìrǒnga ìbho ìndrù tò.

⁷ Músà andí wò ndi ìndrù àbhǔ rí rǒvè Ʋyátá odu-afǎ-nzo dǒ. Ndirò, ndi dhu ònzì kà rǐ rò, Kàgàwà adù pbìndà ádrùngbǎnga tó awáwù àbhǔ ràmbe ùmbìlì dǒ. Ndi kàbhà ádrùngbǎnga tó awáwù abhù Músà-nyì ràmbe ùmbìlì dǒ átò. Ní atdí dǒ kà rǔmbìlì nídhunǐ, Pbhàsràyélí nóowúnà nzǐ 'òmvù rǒ 'àndà Músà-nyì-kpa tùm̀bà tí. Pbetù, ndi umbilita ní'ì nzǐ ní ádzǐ kàsùmì mà tí rádù àdi. Ní dhu rǐ'ì wò dhu bhěyi ìndrù ùnda rí ɔve ò Ʋyátá níitè wà Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó awáwù ìndrù tò dhu tí, ⁸ ní Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó awáwù rǎdù nditè ìngbà dhu bvù tí ròsè àlě tò kàbhà ǼlǼ-Alafí nyú rǐ kasu ònzì rò? ⁹ Ma mátina tdít dǒ, yà ìndrù-dǒ rí anya àbhǔ Kàgàwà ròtdì ɔve tò Ʋyátá kàsǔ ònzì ka kí dhu ní'ì ádrùngbǎnga

tó awáwù nà. Ní Kàgàwà àbhǔ rí ròzù ìndrǔ obhónángatále tí onzíná ungbòta-owútá tí nzǐ àdù Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó awáwù ìtè àlě tò abho nyú ròsè? ¹⁰ Àlě kí'ì ìnè àlě ràti, yà Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó awáwù nítè ongónà ìndrǔ tò Músà bhà Ʋyátá rarí nzǐ kùtè kòmbí, yà atdíđ p̄bìndà ádrùngbǎnga tó awáwù nósè ungbòta-owútá nítò ndì dhu-okú dò rò. ¹¹ Dhu apé ì'ì yà ídò kàsùmì kèlě tí adì tí Kàgàwà ibho ungbòta-ayí ní'ì ádrùngbǎnga tó awáwù nà dhu tí, ní yà dhòdhóhóngà nà rádi ungbòta-owútá tó ádrùngbǎnga tó awáwù ní'ìya abho nyú ròsè. ¹² Ní wò dhu bhěyi àlě kí dhu òdò àlě ràbà rò, àlě kí'ì mbǎ ɔdɔ nà ìndrǔ tò àlě kí dhu òvɔ kpangba rò. ¹³ Àlě kí nzǐ dhu ònzi àdhàdhì Músà aránà dhu ònzì rǒ dhu bhěyi. Kǎránà nyìna àtsi rǒ bě̀rè̀sè nǐ, ìnzǐ P̀b̀à̀sr̀aỳé̀lí nabhù tí ràla yà ídò kàsùmì kèlě tí rádi ádrùngbǎnga tó awáwù rǐku nyìna-ndri rǒ rò tí dhu. ¹⁴ Ʋ P̀b̀à̀sr̀aỳé̀lí tó irèta ní'ì itǔ dhu t'únita tò. Obhó tí, rǐrà àhù indo màtí, ndi dhu rǐ'ì ndi bhěyi tí abádhí tò. Abádhí apé Ungbòta-Ayí tó bhǔkù òzù, ní abádhí-dò arí nzǐ ì òzù dhu àlǔ, àdhàdhì Músà atsi nyìna nǐ bě̀rè̀sè nǐ ì àtsi fiyó irèta dhu bhěyi. Ndi bě̀rè̀sè arí àhù ale tó irèta ò rò Yèsù Krístò nà ka kùngbò ale rò tí. ¹⁵ Obhó tí, rǐrà àhù indo nga ò màtí, Músà andí bhǔkù òzù abádhí rǐ rò, abádhí rǐ'ì àdhàdhì bě̀rè̀sè nǐ fiyó irèta nàtsi ale bhěyi. ¹⁶ P̀b̀étù, ndi ale apé ndùgèrè Ádrùngbǎle tò, ní ndi bě̀rè̀sè arí àhǔ tí àhù. ¹⁷ Ádrùngbǎle tí kátina iró ní Ʋlǐlǎ-Alafí. Ʋlǐlǎ-Alafí rǐ'ì nyuyatsi ale rǐ'ì mbǎ Músà bhà Ʋyátá-tsìnǎ. ¹⁸ Àlě'ì kóró, àlě

kùtsì nzá àlě-nyì bĕrĕse nĭ. Ní àlě-nyì rŭmbili, ndámbe Ádrùngbǎle Yĕsù bhà ádrùngbǎnga tó awáwù ìtè dŏ àdhàdhì kiyó arí awáwù ìtè dhu bhĕyi. Ndi Ádrùngbǎle ní ǪlǪ-ǪlǪ-Alafí. Ní kà rǎmbe àlě ùwù dŏ, ndàbhù àlě rùli àlě ndì bhĕyi, ndínì p̄bìndà ádrùngbǎnga tó awáwù ambè tí ndìtè dŏ dònàràdŏ àlě-nyùtsì.

4

*Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó awáwù
náarí ndìtè kàbhà kasutále tó ivívinga ǒ dhu
(2Kò 2.14-17; 1Tè 2.1-6)*

¹ P̄bìndà ábhŏ ídzìnga-okú dò rò, Kàgàwà íbhò wò Ungbòta-òwùtá tó màkŭrù òvò mà mí ìndrŭ tò dhu tó kasu fóká. Ní afíka rĭ nzĭ ndìngyĕ ndi kasu t'ónzita rŏ rò. ² Mǎ màsà wà òdĥŭ ò ka kónzina ale-nyì rĭwù nĭ dhu. Mǎ mí'ì mbá utrátá tó mùtso nà, ndirò mà mùgèrĕ nzá Kàgàwà bhà Ǫte-ngbò. P̄bétù, mà mí obhó dhu òvò k pangba ìndrŭ tò. Ní ndi dhu bhĕyi, mà mòzè kóró ale rùni dhu mà rǎrĭ obhóngatále Kàgàwà-ònzĭ. ³ P̄bétù, dhu apé ì'ì ngŭkpà ale arátina, yà mà múnona Ídzi Màkŭrù-dǒnga rófù ndi ìnzĭ rǎmbe dòya àlɛ dŏ dhu tí, ní kŏfù ndi fĭyò ale ní uwítá tó otu nungu Kàgàwà rŏ rò ale kèlĕ. ⁴ Ì ale ná'ù nzá Ídzi Màkŭrù, P̄fòmvo, yà adzi ǒ mŭngŭ, nùtsì fĭyó irĕta dhu-okú dò rò. Kiti abádhí-nyĭnga ìnzĭ ala tí dòyá nga àtdyĭ rí Ídzi Màkŭrù rĭbhona Krístò bhà ádrùngbǎnga tó awáwù. Ndi Krístò ní ndi Kàgàwà-wòyŏ nyú. ⁵ Ídzi Màkŭrù òvò mà mí rò, mà marí nzĭ òte dòká mà-tírò, p̄bétù mà marí òte

dòná ní Ádrùngbǎle Yèsù Krístò. Mǎ'í na, mǎ'í ní fùkú ino Yèsù Krístò-okú dò rò. ⁶ Yà adzi òbhòlo ndì ndí rò, Kàgàwà náavò dhu ndàti: «Awáwù àkǎ ndàtdyi nga ínò ǎ*.» Ní, àbadhi ní ndi afíka ò nga natdyi, ndàdù mǎbhù mǎni yà Krístò-nyì rǒ rǎmbili pbìndà ádrùngbǎnga tó awáwù.

⁷ Pbéù mǎ'í, yà ndi awáwù tó ongyéngá nà mǎ mí'í nyukatsi rò, mǎ'í ní ivívi ale àdhàdhì yà anzi nǐ ka kóbhòlò wàtù bhěyi. Kàgàwà ónzì dhu ndi dhu bhěyi, ndínǐ ìndrǔ ala tí dhu ádrùngbǎnga tó ɔbi yà kóró ɔbi dònǎ ósè rírà pbìndà rò, ìnzǐ ní bvùkà rò. ⁸ Ìndrǔ áva tsika kóró ngari ònǎ rò, pbétù abádhí ónzì nzá lèmakà. Abádhí arí afíka àbhù ràmbe òri dǒ akye, pbétù ìnzǐ afíka ràdù ndìngye. ⁹ Ìndrǔ arávu ròká, pbétù ìnzǐ Kàgàwà ràdù mǎbhà. Abádhí arí òkángà òvì obvò, pbétù ìnzǐ mǎdù ève. ¹⁰ Kóró kàsùmì ǎ, ka kárí mǎne ka kòkye tí mǎ àdhàdhì ka kanè Yèsù ndínǐ ka koho tí dhu bhěyi, ndínǐ Yèsù bhà ípìrǒnga ala tí ndì átò nyukatsi. ¹¹ Obhó tí, fàká ípìrǒnga ǎ kóró, mǎ marí'í ɔve tó àpbè ǎ Yèsù-okú dò rò, ndínǐ kàbhà ípìrǒnga itè tí ndì átò ngbǒka ò. ¹² Ní ndi dhu bhěyi tí, mǎ marí mǒtù òve-ònzǐ kàsùka ǎ, pbétù ndi dhu ràdù nyǎbhù nyǎbà dhòdhódhóngà tó ípìrǒnga.

¹³ Kàgàwà bhà Bhǔkù ò ka kándǐ dhu kati: «Ma má'ù wà Kàgàwà, ní ndi dhu-okú dò rò ní ndi ma mótè*.» Ní, wò Kàgàwà ná'ù ale bhěyi tí, mǎ mà átò, mǎ má'ù wà Kàgàwà. Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, mǎ mà átò mǎ móte. ¹⁴ Mǎ màni wà

* 4:6 4.6 ɔpt 1.3 * 4:13 4.13 Zàb 116.10

dhu, Kàgàwà, yà Ádrùngbǎle Yèsù nabhù rìngbè ndì ɔvɛ-bvù rò, rǎrǎ àlě àbhǔ àbhǔ àlě rùngbɛ àlě átò, Yèsù mànà àlě kùngbò àlě dhu-okú dò rò, ndàdù mǎbhɛ mǒwù ùvò atdíkpá nyǎ mànà Yèsù-ònzǎ. ¹⁵ Obhó tí, yà ròkǎ rí ndònzǎ kóró dhu rǎ ndònzǎ okúkɛ dò rò, ndínǎ Kàgàwà bhà ídzìnga níisè tí ndì atdíđǎ ábhǔ ale tò. Ndi dhu bhéyi ní ndi, òtsò àbhǔ rí Kàgàwà tò kàbhà ádrùngbǎnga tó awáwù-okú dò rò ale-bvù ràdù ndìse.

¹⁶ Wò dhu-okú dò rò, afíka rǎ nzǎ ndìngyě akɛkpá màtí. Ndirò àzèmbè irinǎ ngbòka rǎrà ndàmbe ndìngye đǎ rórò, Kàgàwà arí ɔbì ibho bìlìnganà fǎkà afíka ònǎ rò. ¹⁷ Obhó tí, yà mǎ mǎbàna kòmbí àpbè rǎ'ì isó tí, ndirò ka rǎ'ì ngúfe idhɔ kèlě tí. Pbéttù ndi àpbè rǎbhona mǎbà ní itù ró'ɔ, ndirò dhòdhódhóngà nà rádi ádrùngbǎnga tó awáwù. ¹⁸ Mǎ míli nyìkpóka ròyá dhu ní yà ìnzǎ arí 'àlǎ dhu, pbéttù mǎ míli nzá ka yà 'àlǎ arí dhu rǎ. Obhó tí, yà kpangba rí 'àlǎ dhu náaróko ngúfe idhɔ kèlě tí, pbéttù ìnzǎ rí 'àlǎ dhu náaróko dhòdhódhónganà.

5

Yà adzi ǎ ale-ngbò mà òrù-akpà ǎ ale-ngbò mànà

¹ Obhó tí, àlě-ngbò, yà adzi ǎ àlě karóko òná hemě-dzà náapé ndùgòlò, ní àlě kùni wà dhu, àlě rǎrǎ'ì inè Kàgàwà ósì àlě tò idza nà òrù-akpà ò. Ndi idza ní dhòdhódhóngà nà rádi idza, yà ìnzǎ ní ìndrǔ-òtsú ósì. ² Kòmbí àlě karí àlě ùhǔ ndi hemě-dzà tó ale-ngbò ǎ, Kàgàwà rǎbhona ndi òrù-akpà ǎ ale-ngbò òdɔ àlě kí àlě-atdyú nyú nà

àlě rùfǒ àlě rǒ dhu-okú dò rò. ³ Ndi ale-ngbò àlě kùfǒ rò, Kàgàwà adùya nzǐ àlě òtù nzìnzǐ rò, ìmbǎ àlě-ngbǒ na. ⁴ Obhó tí, yà òko àlě kòko yà adzi ǒ ale-ngbò tó hemě-dzà ǒ òná kàsùmì ǒ, àlě kí àlě ùhǔ tǔ rǒ'ò ànò nàno ale bhěyi. Ndi dhu ní nzǐ àlě kòzè àlě rùvò yà adzi ǒ àlě-ngbò ò rò dhu, pbétù ka ní àlě kòzè àlě rùfǒ òrù-akpà ǒ ale-ngbò dhu, ndínǐ dhòdhódhóngà tó ípìrǒngà tó ale-ngbò nóoto tí yà òvè rádù òvè ale-ngbò. ⁵ Kàgàwà nyú ndìtírò ní ndi àlě nǔli ndi ípìrǒngà tò. Kádù Hlǎ-Alafí ìli àlě-nyetsi rǐ'ì àlě tò ndi nduli àlě kabáya tí kóró dhu tó tsènzèrù tí.

⁶ Nírò, àlě kí'ì inè a'uta nà atdídǒ kóró kàsùmì ǒ, iwà màtí àlě kùnì dhu, yà òko àlě kòko ale-ngbò ò tí òná kàsùmì ǒ, àlě ròko òko itse Ádrùngbǎle Yèsù rǒ rò rórò. ⁷ Àlě ùnda arí dhu ní a'uta, ìnzǐ ní yà ale-nyìkpó ǒ ka kálǎna dhu. ⁸ Obhó tí, àlě kí'ì inè a'uta nà tí atdídǒ, ndirò àlě kòzè àlě rùvò yà ale-ngbò ò rò, àlě rádù òwu òko Ádrùngbǎle Yèsù-tí'ò. ⁹ Nírò, ale-ngbò tó ófò ǒ àlě kóko dhu màtí dhu ì'ì nǐ, ndirò ngǎtsi nǐ ndi ale-ngbò tó ófò ò rò àlě kúvò dhu màtí dhu ì'ì nǐ, atdídǒ àlě kòzè dhu ní àlě rònzì Ádrùngbǎle-nyìkpó òfò rí dhu. ¹⁰ Obhó tí, àlě'ì kóró àlě kikòya Krístò bhà anya t'únòta tó tombi-ònzǐ. Anyìrǒ rò, kóró ale abáya perè àdhàdhì yà òko ì òko yà adzi ǒ ngbǒya ǒ rórò ì anzì ídzi dhu mà ndirò nzére dhu mà-bvǔ rǒ.

Kàgàwà ózè ndùngbò kóró ale ndi mànà Krístò-nyetsi dhu

(Ròm 5.1-11; 6.2-13; Èfè 4.20-24)

11 Ádrùngbǎle Kàgàwà-òdò àkǎ konzì dhu mà múnì dhu-okú dò rò, mà mǎrí dhu òne ìndrù rà'ù yà mà múnòna dhu ràrì obhó dhu. Kàgàwà únì wà mà mbèyi nyú, ndirò ma mà'ù dhu nyí nyú mà nyí rùnì wà mà'ì átò mbèyi nyú afíkù ò. 12 Mǎ'ì nyú, mà mòzè nzá màmbè mǐtè dǒ mà-tírò onzìkú, pbétù mà mòzè màbhè fùkù dhu ní ngùkpà ale-ònzì nyí nyí nyílè okúka dò rò òná otu. Ndi dhu bhèyi ní ndi, nyí nyí yà ngbòka ùno arí ale tò nyí nyádùna dhu nábà. † ale náarí 'òyò yà fiyó màndu arábhùna 'ònzì kpangba rí 'àlǎ dhu-okú dò rò, ìnzì ní affiya nyú ò rí'ì dhu-okú dò rò*. 13 Dhu apé ì'ì atdíthená ale ála mà ìmbǎ irèta nà ale tí dhu tí, ní kà rí'ì ndi dhu bhèyi Kàgàwà bhà kasu ònzì mà mǎrí dhu-okú dò rò. Pbetù mà mapé ì'ì ìnè ídzì irèta nà, ní kà rí'ì ndi dhu bhèyi nzínzìkù ò mà mǎrí Kàgàwà bhà kasu ònzì dhu-okú dò rò. 14 Obhó tí, Krístò ózè àlě nǐ àzè rǐ mǐtù mǒnzì kasu, yà mà mà'ù dhu atdíđǒ, atdí ale kèlě, Krístò, ràrì ndi kóró ale tó ngari ò avè rò. Nírò, kóró ale núve wà atdíkpá kà mànà†. 15 Ábadhi avè kóró ale tó ngari ò, ndínǐ ípirònga-owútá nábà ale nóoko tí ìnzì nyìkpóya nòfò ìtírò dhu bhèyi, pbétù ndínǐ abádhí oko tí yà fiyó ngari ò avè, ndàdù ndìngbè òve-bvù rò ale-nyìkpó nòfò dhu bhèyi.

16 Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, yà obhóna mà

* **5:12** 5.12 † màndu ní'ì: Pbaìsràyélì nyú tí ka kí ale òzù dhu mà, ale-ònzìnga òbhòlo ka kí dhu mà, somà tó màndu ifǎ ka kí dhu mànà. † **5:14** 5.14 Kóró ale núve wà atdíkpá Krístò mànà dhu-tì ní: Kàbhà òve-nyutsì, kóró ale rí'ì àdhàdhì iwà úve ale bhèyi Kàgàwà-nyìkpó ò.

múniná rò, mǎ mǎrí nǎ atdí ale mà nózù yà adzi ò ndi ale rǎ'ì nà nyunatsi ófò ò. Dhu rǎ mbǎ ì'ì angyi mǎ mazù Krístò yà adzi ò kǎ'ì nà ófò ò dhu màtí, ní kòmbí mǎ mòzù nzá ka ndi ófò ò. ¹⁷ Nírò, ìngbàtí ìli ndi ale mà náape ndùngbò Yèsù Krístò nà, ní ndi ale òngò wà ìndrǔ-owútá tí. Angyi kǎ'ì nà nyunatsi ófò núdà wà, pbétù kòmbí kà rǎ'ì nà nyunatsi ófò ní owútána tó. ¹⁸ Kòkò dhu kóró nanzì ní Kàgàwà. Kùngbò àlě ndi mànà Krístò-otù ò, ndàdù ngǔkpà ale àbhǔ àlě kí rùngbò ì ndi mànà dhu tó kasu ìbhò fóká. ¹⁹ Kàgàwà nívi Krístò yà adzi ò ndíni kóró ale nabhù tí rùngbò ì ndi mànà. Krístò-okú dò rò, kǎrí nǎ ì ale tó afátá nózù. Ndirò, kǐbhò ndi òte t'òvota tó kasu fóká.

²⁰ Nírò, mǎ'ì ní Krístò ívi owòna rǎ ongó tí òte ale. Ndi dhu rǎ'ì àdhàdhì Kàgàwà nyú nditírò rǎ ìndrǔ ùnzi otùka ò dhu bhěyi. Ní ndi dhu-okú dò rò, mǎ mí ìndrǔ ìtdè ìtdè tí Krístò-owò rǎ, rùngbò ì Kàgàwà nà. ²¹ Krístò nyú nditírò ní'ì mbǎ nzérenga nà. Pbétù, Kàgàwà abhù ka rànò àlě tó nzérenga tó tútanga, ndíni kà-nyutsi Kàgàwà owú tí àlě obhónángatále tí.

6

Polò mà rǎbàna àpbè rǎ abádhí ìtè Kàgàwà bhà obhóná kasutále tí dhu

¹ Nírò, mǎ'ì, yà atdíkpá mǎ marí kasu ònzi Kàgàwà mànà rò, mǎ mǐtdè nyí ìtdè tí, màti: àpé nyí rǎbhù Kàgàwà áso nyí nǎ asota rǎ'ì kòkórònga tó asota tí. ² Obhó tí, Kàgàwà rǎ dhu òvo yà dhu bhěyi Ìlǎ Andítá ò, ndàti:

«Ídzìnga àkǎ mǎnzì ìndrǔ tò òná kàsùmì àkǎ rò,
 ma mǐri tsùnù dhu.
 Abádhí àkǎ migǔ òná idho àkǎ rò, ma manzì
 dzùnànu*.»

Nírò àbaninzò, kǎnǐ kòmbí rí'ì kàsùmì ní ndì Kàgàwà òzè ndònzì ídzìnga ìndrǔ tò òná. Ndirò kǎnǐ indo rí'ì idho ní ndì kà rǐ i ale ìgǔ òná idho. ³ Mǎ mǎrí nzǐ atdí dhu mà ònzì, yà ìndrǔ-tsù ùtò rádù ìnzǐ rǎngǔ Kàgàwà bhà otu, ìnzǐ atdí ale mà náadù tí òte nzére kàsúka nǐ. ⁴ Pbéttù, mǎ mǎrí mǐtè kóró kàsúka ò mǎ rǎrǐ Kàgàwà bhà obhóná kasutále. Ní, mǎ mǎrí kóró dhu-dzi òndù atdíđ: mǎndù àpbè-dzi mà, ìmbǎ mǎ mǐ'ì dhu nà fóká dhu-dzi mà, ndirò odo àbhǔ rí rǐsǐ ìndrǔ ò dhu-dzi mà. ⁵ Ka kóvì mǎ, kúsò mǎ imbi ò, kadù mǎbhǔ ìndrǔ rǐvǎ dhu ròká. Mǎ mǎnzì mǎbhǔ rí mǎngyě mǎ atdíđ kasu, idho mà rádù mǐpe, ndirò mǎdù òko átò ìnzǐ mǎnyù ònyù mà. ⁶ Mǎ mǐtè mǎ Kàgàwà bhà obhóná kasutále tí, Kàgàwà-nyìkpó ò ìlǎ ófò ò mǎ móko dhu-otù ò, Kàgàwà dǎ mǎ mǎni dhu dhu-otù ò, dhu-dzi t'óndùta-otù ò, ídzìnga ònzì mǎ mí dhu-otù ò, Ìlǎ-Alafí írǎ mǎ dhu-otù ò, ngǔkpà ale mǎ mózè obhóná àzè nǐ dhu-otù ò, ⁷ obhóná ote òvo mǎ mí ìndrǔ tò dhu-otù ò, ndirò Kàgàwà íbhò pbìndà ádrǎngbǎnga tó obi fǎkà dhu-otù ò. Mǎ mǐdyì obhónánga t'ónzita rí'ì àdhàdhì fangà dònǎ otsúka nǐ mǎ mí ròká òmvǔ ùgye nǐ mǎtsùmù bhěyi, ndirò ìgù dònǎ otsúka nǐ mǎ mí ròká òmvǔ-tsù ùtò nǐ mǎtsùmù bhěyi. ⁸ Atdíđhená ale náarí mǐfǔ, ngǔkpà ale

* **6:2** 6.2 Yàrí Andítá rǒte dònǎ ní Kàgàwà bhà Kasutále (Ìsa 49.8). Ní iró, Polò ìlì ndì ndì kasutále bhà ngari ò.

ràdù itsika ònzì. Atdídhéná ale arí nzéere dhu àwě dòká, ngùkpà ale ràdù ídzì dhu àwě dòká. Ka karí mǒzù tìtòtále tí, àzembè mǎ mí obhó dhu ùno rórò. ⁹ Atdídhéná ale únì nzá mǎ marí'ì nà ádròdrǒnga, àzembè iwà ngùkpà ale núnì ka mběyi nyú rórò. Mǎ marí mǒtù bílǐnganà ɔve-kù-bhu ǒ, pbétù mǎdù ì'ì nyìkpóka nà tí. Ka karávu ròká, pbétù ìnzì kadù mǒkyè. ¹⁰ Ka karí izu àbhǔ rùka mǎ, pbétù mǎdù ì'ì atdíǒ idhèka ìka ndì ró. Ka karí mǒzù nǎkùtále tí, pbétù mǎ marí ábhǒ ale ìnzì Kàgàwà bhà otu ǒ. Ka karí mǒzù ìmbǎ mǎ mí'ì dhu-tsí nà ale tí, pbétù mǎ mí'ì kóró dhu-tsí nà.

¹¹ Nyì Kòritò tó kigò ǒ bhǎ, mǎ mǒvò dhu kpanjangba fùkù, ndirò mǎ mǎpfò afíka rì'ì kpanjangba fùkù. ¹² Mǎ'i, mǎ mútsì nzá afíka ìnzì mǒzè nyì, pbétù nyì ní ndì nyì nyútsì afíkù ròká ìnzì nyǒzè mǎ. ¹³ Kòmbí ma mí dhu òvo fùkù àdhàdhì pbàkà inzo bhěyi: nyì nyàkǎ nyǒnzì dhu mǎ bhěyi, nyǎpfò afíkù nyǒzè mǎ àdhàdhì mǎ mǒzè nyì dhu bhěyi.

Nzéere dhu rǒ rò dhu àkǎ kindà ale dhu

¹⁴ Nyì nyàkǎ nzá nyüsò idàkù atdíkpá inzà Yèsù ná'ù ale mànà. Obhó tí, ìngbà ìrita ndì ràdù ì'ì obhónánga mà nzínzì ǒ nzérenga mànà? Ìngbà ìrita ndì ràdù ì'ì awáwù mà nzínzì ǒ ìnò mànà? ¹⁵ Ìngbà ìrita ndì ràdù ì'ì Krístò mà nzínzì ǒ Bèliyalì† mànà? Ndirò, ìngbà ìrita Yèsù ná'ù ale mà nzínzì ǒ ràdù ì'ì inzà Yèsù ná'ù ale mànà?

† **6:15** 6.15 Pbagirikí t'ávàna ǒ ka kí pǒmvo Sitanì àti Bèliyalì tí.

16 Ingbà irita ndi rádù ì'ì Kàgàwà bhà idza‡ mà nzínzì ǒ sànamù mànà? Obhó tí, àě nyú, àě ní yà Ípìrǒrò arí'ì Kàgàwà bhà idza, àdhàdhì àbadhi nyú ndìtírò náavò dhu dhu bhěyi. Kǎti: «Ma madìya abádhí nzínzì ǒ, màdù ùbhi atdíkpá abádhí mànà. Ima ní'íya abádhí tó Kàgàwà, abádhí ràdù ì'ì pbàkà ale*.»

17 Ndi dhu-okú dò rò, Ádrùngbǎle Kàgàwà rǐ dhu òvo pbìndà ale tò, ndàti: «Nyùvò inzà dhu ná'ù ale nzínzì ǒ rò, nyǐndà nyǐ abádhí rǒ rò. Àpé nyùpbàlǎ yà òtòtì dhu tí rí'ì nyìkpódu ǒ dhu-ngbò*, nírò ní ndi ma màdù nyǎko*.»

18 Ndirò, wò kóró dhu dǒ arí'ì ádrùngbǎnga tó òbi nà Ádrùngbǎle Kàgàwà rǐ dhu òvo tǎtǎdǒ ndàti: «Ma mádi Àbaku tí, nyǎdù òko idhúdu mà ivádu mànà tí*.»

7

1 Ní yà atdíđǒ ma mózè nyǐ rò, nyùni dhu, Kàgàwà rókò kóró kǒkò dhu tó làká àě tò. Dhu àká àě rù'ò àě, àě rìlǎ yà àě-ngbò mà àě-afí mànà nábhù ròtì kà-nyìkpó ǒ kóró dhu ǒ rò. Ndirò dhu àká àě rònzì òbi, àě rǐ'ì kà-nyìkpó ǒ ìlǎ atdíđǒ ale tí, kǒdò ònzi àě kí rórò.

‡ 6:16 6.16 Kàgàwà bhà idza tí ka kátina iró ní, ndi idza ǒ atdíđǒ ìlǎ Kàgàwà-nyìkpó ǒ kàluga. * 6:16 6.16 Law 26.11-12; Zèk 37.27 * 6:17 6.17 Ìsa 52.11 * 6:17 6.17 Zèk 20.34,41 * 6:18 6.18 2Sà 7.8,14

Polò mà Kòritò tó kigò ǒ bhà mànà rě 'ùngò dhu

(Mbà 25.25; 1Tè 3.6-9; Èbr 13.17)

² Nyùbhà mǎ mǎbà ngari afikù ò, nyǒzè mǎ! Mǎ mǎfǎ nzá dhu atdí ale nǐ màtí, mǎ mǎbhù nzá atdí ale mà ràwí pbìndà a'uta ǒ, ndirò mǎ mǎtrǎ nzá atdí ale mà fóná ongyéngá mǎ mabá tí. ³ Ma mǎnò nzá wò dhu ànyǎkù ma motdí tí. Obhó tí, àdhàdhì yà ma mǎnò fǔkù dhu bhěyi tí, nyǐ ní atdíǒ mǎ mǒzè nyǐ ale, ìmbǎ rí'ì ípìrǒngà ǒ màtí ndirò ǒve ǒ màtí. ⁴ Ma mí'ì a'uta nà atdíǒ nyukutsi, idhèdu ràdù ndìka atdíǒ okúkù dò rò. Kóró fàkǎ àpbè ǒ, ma marádi iwà afídu òpè ndì rórò, ndirò iwà idhèdu ìka ndì atdíǒ rórò.

⁵ Mǎkèdòniyà mǎ mítdègu òwu ùvò, ní mǎ máso nzá ngbǒka akekpa màtí. Mǎ mǎbà àpbè kóró ngari ònǎ rò, ìndrú úgyè ì mǎ mànà, ndirò mǎ mí'ì ǒdò nà afíka ò. ⁶ Ní, Kàgàwà yà afíya ìngyè ì ale-afí òpè arí, nópè ndì afíka Titò ìrà àhù tika ò dhu-otù ǒ. ⁷ Kǒpè nzá afíka ndì dhu-otù ǒ tí, pbétù kǒpè ka Titò ìrà òvòná fǎkǎ dhu-otù ǒ. Titò áwe ìngbà dhu bhěyi màtí nyǐ nyópè afína dhu fǎkǎ. Ndirò kǎwe ìngbà dhu bhěyi màtí nyǐ nyí'ì dhu-atdyú nà atdíǒ nyǎla ngbǒdu dhu. Kǎwe ìngbà dhu bhěyi màtí nyǐ nyí'ì izù nà ndì nónzì dhu-okú dò rò dhu*, ndirò ìngbà dhu bhěyi màtí nyǐ nyádzi nyǐ okúdu dò rò dhu. Ní ndì dhu ádù idhèdu àbhù rìka ndì atdíǒ.

⁸ Ma mǎnì wà dhu yà angyi ma mándí fǔkù bhàrwà rábhù wà izù rùka nyǐ, pbétù ma mòzù nzá ndì dhu. Ma mǒzùyana dhu izù ma màbhù

* 7:7 7.7 2Kò 2.5-11

rùka nyí ákě kàsùmì tí rò. ⁹ Ní kòmbí idhèdu ìka wà ndì. Kìka ndì ìnzí ní yà fùkù ma mándí bhàrɔwà ábhɔ izɔ rùka nyí dhu-okú dò rò, pbétù ndì izɔ ábhɔ nyí nyǔgèrè nyí, nyǔbhà fùkú nzérenga dhu-okú dò rò. Obhó tí, izɔ úka nyí àdhàdhì Kàgàwà ózè ka dhu bhěyi. Nírò, mǎ mónzì nzá atdí nzére dhu mà rùkú wò fùkú ma mándí bhàrɔwà nǐ. ¹⁰ Obhó tí, Kàgàwà-nyíkópò nòfò dhu bhěyi rí ìndrǔ ɔkǎ izɔ, rádù ìndrǔ àbhǔ rǔgèrè ndì ndùbhà pbìndà nzérenga, ndì dhu rádù Kàgàwà àbhɔ rìgǔ ndì ale. Ní ndì dhu rǐ nzǐ àdù ìndrǔ àbhɔ ròzù dhu. Pbétù, yà adzi àbhɔ rùka ìndrǔ izɔ náarí ìndrǔ ɔnda ɔve ò Kàgàwà-nyíkópò ɔ. ¹¹ Nyàndà pé, yà nyí nùka izɔ-otù ɔ Kàgàwà ónzì ídzìnga: kòmbí, kǎbhɔ nyí nyòzè atdíđ ɔnzá nyí nyàfǎ dhu yà ndì nónzì dhu ɔ dhu ìtè rí ale tí. Kǎbhɔ nyí nyí'ì nzére ka kónzì dhu-okú dò rò òyángà rǐ ìwa ale tí, ndìrò ndì dhu-okú dò rò rádù ndìpè dhu ɔdò ònzì rí ale tí. Kǎbhɔ nyí nyí'ì abhɔ atdyúya rǐ'ì 'àla ngbòdu ale tí, mà àbhɔ fíyò sedzà nífɔ ale tí, ndìrò nzére ka kónzì dhu nísò màlipò nǐ ale tí. Nyí nyítè dhu kóró otu ɔ nyí rǎrǐ mbǎ afátá nà nzére ka kónzì dhu ɔ.

¹² Nírò, mà mándí nzá dhu fùkù ndì dhu náfǎ ale-okú dò rò, ndìrò mà mándí nzá ka ndì dhu ka káfǎ nǐ ale-okú dò rò. Pbétù, mà mándí ka ndíní ìngbà dhu bhěyi màtí nyí nyòzè mǎ'ì atdíđ dhu nitè tí kpangba Kàgàwà-ònzǐ. ¹³ Wò dhu-okú dò rò nga ní ndì, afíka ótsì ɔbì nǐ.

Afíka ótsì ɔbì dhu-ògǔ đò, idhèka ìka ndì atdíđ Titò í'ìnà dhèdhe-okú dò rò. Obhó tí, nyí kóró, nyí nyábhɔ kà-afí ròtsì ɔbì. ¹⁴ Angyinǎ rò

ma móvò dhu kà tò mati, ma rərĩ dhèdhe nà okúkũ dò rò. Ní ma móyò nzá ma kòkórò. Mă múnò kóró dhu ní'ì obhó dhu. Ndirò, nyí'ì mă mílè ní Titò-ònzĩ ilèta ní'ì obhó ilèta átò. Ndi dhu ónzĩ ndi yà mă múnò ka dhu bhéyi. ¹⁵ Kàbhà àzè arí ndisè atdíđò okúkũ dò rò, nyí nyífũ ndi kóró kàsũmì ǒ tí dhu mà, nyí nyákò ndi ifuta nyú nà ìvĩ ngbòkũ rĩvi rórò tí dhu mànà dhu ndi ndirè rò. ¹⁶ Ma mí'ì dhèdhe nà a'uta nà ma mí'ì ùkù kóró dhu-tsí ǒ dhu-okú dō rò.

8

Phàkrístò àkǎ ì'ì indrũ dzùnà t'ónzita tó ale-afí nà dhu

(Mrk 12.41-44)

¹ Abanĩnzó, mă mòzè nyũni Mákèdòniyà tó pbiri ǒ kànísá tò* Kàgàwà ónzĩ ídzìnga. ² Abádhí ábà àpbè abhò, pbétù 'àdù òko dhèdhe ǒ tí atdíđò. Ìnè màtí ì í'ì nǎkù nyú tí atdíđò rórò, abádhí rĩ'ì nà indrũ dzùnà t'ónzita tó ale-afí náadù òse tí òse. ³ Abádhí úbho perè yà ì nyú ì í'ì nà dhu-bvũ rǒ, ndirò ròsè òse tí màtí yà ì nyú ì àmbènà ònzina dhu dònǎ. Ìma ní ndi dhu tó ngàmbì. Abádhí ónzĩ ka inzá atdí ale mà àvi 'ònzĩ rórò. ⁴ Abádhí ítdè mă mă'ù dhu fíyò 'ùngbò ì ngũkpà ale mànà 'ònzĩ Yèrùsàlemà tó kigò ò rí'ì Kàgàwà bhà ale dzùnà. ⁵ Abádhí ónzĩ dhu ósè òse tí yà foyá mă múbhi òdònà rǒ mă mabá tí dhu dònǎ. Wemberè tí, abádhí ádzi ì ì nyú tírò Ádrùngbǎle Yèsù tò, ndi dhu-dzidò, 'àdù

* **8:1** 8.1 Mákèdòniyà tó pbiri ǒ kànísá ní'ì: Filipi mà, Tèsàlònikà mà, Bèroyà mà ngũkpà kigò mànà ǒ kànísá .

'àdзи ì nyú tírò fǎkà átò àdhàdhì Kàgàwà ózè ka dhu bhěyi. ⁶ Nyí nàndà dhu nǎ, Titò ópè wà ndòtè indrű nà ndínǎ mǔdzùnà ònzi ka kí nǎ dhu nǐtsà tí. Ní ndi dhu-okú dò rò, mà mǐtdè ka ìtdè tí átò ràdu ndi bvùkù, ndínǎ wò ùkù rí'ì indrű dzùnà t'ónzita tó ale-afí tó kasu nànda tí ndàrà ùtsànà mbéyi. ⁷ Obhó tí, nyí nyí'ì kóró dhu-tsí nà abhàbhó. I dhu ní: Yèsù Krístò nyí nyá'ù òbi nyú nà dhu, ale-dò àlě rí òte ùno nyí nyá'í dhu, Kàgàwà ábhu inga nyǎni dhu, nyí nyá'bhù obìku kóró Kàgàwà bhà kasu t'ónzita tò dhu, ndirò àzè mà mángbe atdíđò nyakutsi dhu. Ní ndi dhu-okú dò rò, nyí nyàkǎ nyí'ì indrű dzùnà ònzi nyí nyí dhu tó ale-afí nà atdíđò nyú átò.

⁸ Ma múnò nzá wò dhu fǎkù uyátá tí. Pbétù ma màwe fǎkù dhu ní, ngǔkpà ale ábhu obìya kóró Kàgàwà bhà kasu t'ónzita tò dhu kèlě, ndínǎ fùkù àzè tó obhóna nitè tí. ⁹ Nyí nyúni wà àlě tó Ádrùngbàle Yèsù Krístò bhà ídzinga. Àbadhi ní'ì ònzitále, pbétù kǎdù ndònzì ndi'ì nǎkùtále tí okùku dò rò, ndínǎ nyí nyadù tí'ì ònzitále tí pbìndà nǎkù-otù ǒ.

¹⁰ Wò nyí nyítsàna dhu nàndà dhu nǎ, yà ma móvona fǎkù dhu ní pbàkà irèta. Ndi irèta ní àkǎkǎ fǎkù irèta. Yà inzi í'íná ato ǒ, nyí ní'íná ndi wemberè t'ále yà ndi dhu nòzè 'ítsà, ndirò nyí ní'íná ndi wemberè t'ále átò yà ndi dhu nópèná 'ítsà. ¹¹ Ní kòmbí, nyí nyàkǎ nyòwù kà nà nyòwù ùtsànà. Àdhàdhì nyí nyí'ì ídzi afíku nà nyúdhe ka nyònzì dhu bhěyi, nyí nyàkǎ nyí'ì ídzi afíku nà, nyònzì ka àdhàdhì yà nyí nyí'ì nà ongyéngá-bvu ró. ¹² Obhó tí, indrű apé ì'ì ídzi afína nà

Kàgàwà tò ndi ndí dhu àbhǔ rò, ní Kàgàwà rǐ kàbhǔ dhu à'u àdhàdhì yà kà rǐ'ì nà dhu-bvǔ rǒ, ìnzǐ ní yà ìmbǎ kà rǐ'ì nà dhu-bvǔ rǒ. ¹³ Wò dhu rǐ nzǐ àtina nyǐ rākǎ nyǒkò àpbè ǒ ngǔkpà ale dzùnà t'ónzita-okú dò rò, pbétù dhu àkǎ kóró ale rǐ'ì dhu-tsí nà àdhàdhì. ¹⁴ Ndirò kòmbí, yà nyǐ nyí'ì nà abhò ròsè dhu-tsí nǐ, nyǐ nyínè nyǒnzǐ ìmbǎ rǐ'ì dhu nà ale dzùnà. Ndirò atdíku, yà abádhí rǐ'ì dhu-tsí nà abhò ròsè òná kàsùmì ǒ, abádhí í'iyà ìnè 'ònzǐ dzùnàkǔ átò rùkú dhu òtdì ndi rò. Ndi dhu bhěyi ní ndi, kóró ale rǎdù ì'ì àdhàdhì. ¹⁵ Àdhàdhì yà Ìlǐlǎ Andítá rǎnǒna dhu bhěyi:

«Abhò dhu nùwǎ ale ní'ì mbǎ dhu nà abhò nyú ròsè,
ndirò ake ka nùwǎ ale ní rǒ dhu atdì nzá ndi*.»

*Titò mà rǒwu mùdzùnà ònè Kòritò tó kigò ò Yèrùsàlemà ì owu tí nà dhu
(1Kò 16.1-4; 2Kò 9.1-5)*

¹⁶ Titò ózè ndònzǐ dzùnàkǔ abhò, àdhàdhì mǎ mǒzè mǒnzǐ dzùnàkǔ átò dhu bhěyi. Kàgàwà ní ndi kà-afí nábhu rǐ'ì ndi dhu bhěyi. Ní mǎ mí òtsò àbhǔ Kàgàwà tò ndi dhu-okú dò rò. ¹⁷ Kǎ'ù mǎ mǎnzǐ ndi ndínǐ ndara tí fǔrǎbvù Kòritò tó kigò ò dhu. Ndirò ròsè dòtsí, kí'ì iwà ndi ndùdhe dhu nditirò afina ò fǔrǎbvù ndi ndara tí ró. ¹⁸ Mǎ mòvi atdíkpá kà mǎnà ní, yà atdídǒ kóró kànísá arífuna Ídzi Màkǔrù dzùnà t'ónzita ǒ àlě t'ádòná. ¹⁹ Wò dhu-ògǔ dǒ, kànísá óvò ka, ndínǐ mǎ nanda tí mǒwù yà ùbhǒ ka kúbho mùdzùnà ùndò mǎnà. Wò ndi ídzi kasu rǐ Ádrùngbǎle-òvò

* 8:15 8.15 Uvt 16.18

ilè, ndàdù ngǔkpà ale dzùná mǎ mǒzè mǒnzì dhu ìtè átò.

²⁰ Mǎ mǒzè mǒdò mǎ róná rò dhu ní, ìndrǔ rǐ ngbǒka ùnc wò ndi ábhǒ fùrangà-tsùkǎ òdò mǎ mí tí dhu-okú dò rò dhu. ²¹ Obhó tí, mǎ mǒzè mǒnzì ídzi dhu, ìnzǐ ní ròfò Ádrùngbǎle-nyìkpó kèlě, pbétù ròfò ìndrǔ-nyìkpó átò.

²² Mǎ mòvì ngǎtsi àlě t'ádònà atdíkpá abádíhí mànà. Mǎ múdhe wà kà kàsǔ ibí-gùna nyí, mǎdù kòtù ngǔkpà ale dzùná nózè ndònzì kóró kàsùmì ǒ ale tí. Ní, kòmbí kàbhù ndi atdíǒ ndi kasu tò, ndàdù ì'ì a'uta nà atdíǒ nyukùtsi átò.

²³ Titò nàndà dhu nǐ, ma mátina kà rǎrǐ ɔdhiù, ndirò mǎ marí kasu ònzì atdíkpá kà mànà fùkú ídzìnga tò. Ndirò kǒkò àbadhi nùndà ngǔkpà àlě t'ádóna ní kànísá úvǐ ale. Abádíhí rǒnzina kasu arí Krístò-ɔvò àbhǔ ìndrǔ rilè. ²⁴ Nírò, nyǐ nyàkǎ nyítè dhu, iwà nyǐ rózè abádíhí obhó tí, ndínǐ yà abádíhí nùvǐ kànísá a'u tí dhu, 'àdù dhu ùnì yà okúkù dò rò mǎ mí ídzi dhu àwě rò, mǎ ràwe wà obhó dhu.

9

Dhèdhe nà rí dhu àbhǔ ìndrǔ tò ale Kàgàwà ózè dhu

(Mbà 19.17; 1Tì 6.17-19; 1Yù 3.16-18)

¹ Ma m̀nì wà dhu, Yèrùsàlemà tó kigò ò rǐ'ì Kàgàwà bhà ale tò ka kí tsùya ùndǔ m̀dzùná-okú dò rò ma mí dhu àndí fùkù dhu rǎrǐ kòkórò dhu. ² Obhó tí, ma m̀nì wà nyǐ nyǐ'ì ídzi afíkù nà abádíhí dzùná nyǐ ǹonzi tí dhu. Ní ma mìlè

ma ilè tí okúku dò rò Màkèdòniyà* tó pbirì ò bhà ònzì, mati: nyí, Àkayà tó pbirì ò rí'í pbàkrístò tírò, nyí ròbhòlò wà nyí Kàgàwà bhà ale dzùná nyí nyonzi tí Yèrùsàlemà tó kigò ò, ròpè ndì inzi údàná atò ò rò. Ní nyí nyí'í nà dhu dzùná t'ónzita tó afikù tó dhu ì ìrì dhu, nádù abádhí nzínzi ò ábhò ale-atdyú nángbe rònzi dhu dzùná átò. ³ Ní, yà angyi ma múnò fùkù dhu bhéyi tí, ma mòvì kàrí ìbhù àlě t'ádóna* ròwù bvùkù, ndínì nyí nyundu tí mùdzùná ònzì ka kí nì dhu-tsù angyangyi, yà ma múnò nyí nyónzina dhu tí dhu bhéyi. Ní okúku dò rò ma mílè ma nì ilèta ní'ina nzì kòkórò dhu. ⁴ Obhó tí, yà mǎ mówu mànà atdíkpá Màkèdòniyà ò bhà náape nyòtù inzà nyí nyundu ì dhu-tsù angyangyi ró, ní nyìka iwuna atdíđ abádhí-ònzì, mǎ móvò wà dhu abádhí tò nyí rǎrǎ kònzonzi angyangyi nídhunì. Ndirò, ma múnì dhu nyìku radùna iwù átò abádhí-ònzì. ⁵ Ndi dhu bhéyi ní ndì, ma mála àkáká dhu tí dhu ní, movì kòkò ìbhù àlě t'ádóna ròwù angyi idù, 'òwù ùvò fùrábvù, ndínì undu tí wò nyí nyókò fíndá làká nyí nyúbhòna dhu tí dhu-tsí-tsù angyangyi. Ndi dhu bhéyi ní ndì, ma mǎrà àhù rò, ma mí kòtù iwà nyí nyundu tsùya ró, ndì dhu ràdù dhu ìtè, nyí rùbho ka ídzì afikù nà, ìnzì ní ùtǎ tí ka kùtù nyí dhu-okú dò rò.

⁶ Nyìrè pé yàrí òtè: ake itse nòzò ale, náarí dhu ògu ake tí, ndirò abhò itse nòzò ale náarí dhu ògu abhò tí átò. ⁷ Dhu àkǎ dhu àbhǔ rí

* **9:2** 9.2 Màkèdòniyà tó pbirì ò bhà ní'í: Filipì mà, Tèsàlònikà mà, Bèroyà mànà ò bhà. * **9:3** 9.3 2Kò 8.17,18,22

ale ràbhɛ ka àdhàdhì ndì nyú ndì ndùdhènà ka afína ò dhu bhěyi. Kàkă nzá ndàbhɛ ka afína rǔguru rórò, ndirò ùtù tí ka kùtu ndì rórò. Obhó tí, Kàgàwà ózè ale ní dhèdhe nà rí dhu àbhě ale. ⁸ Ndirò, Kàgàwà rǐ ì inè obi nà ndònzì kóró ídzìnga-tidò abhɔ nyú fǔkù, ndínǐ nyǐ nyongó tí nyǐ nyí atdyúna òho kóró dhu àbà kóró kàsùmì ǒ. Ndi dhu bhěyi ní ndi, nyǐ nyádù ì ì dhu-tsí nà abhɔ nyú ròsè, nyádù àmbe kóró ídzi kasu ònzì dǒ nǐ. ⁹ Ídzi ale-okú dò rò, Ìlǐlǎ Andítá rătina: «Kǎrí dhu àbhě ídzi afínà na nǎkùtále tò, kàbhà ídzìnga náràdi dhòdhódhóngà nà*.»

¹⁰ Kàgàwà ní ndi itse òzò arí ale tò arí itse àbhě, ndirò ònyù àbhě arí indrǔ tò. Ní kà rǐ itse àbhě fǔkù átò, ndàdù kàbhɛ ròtrò atdíǒ, ndínǐ fǔkù ídzìnga odhi tí itse abhɔ. ¹¹ Kà rǐ nyàbhě nyǒngò ònzítále tí kóró dhu ǒ, ndínǐ nyǐ nyongó tí dhu àbhɛ ngǔkpà ale tò ídzi afíkɛ nà. Ndi dhu bhěyi ní ndi ábhǒ ale rǒngò àdù òtsò àbhɛ Kàgàwà tò fǔrǎbvù rò mǎ mòwùnà fǐyò mùdzùnà-okú dò rò. ¹² Obhó tí, wò nyǐ nyónzina dhu t'átsàta tó kasu rǐ nzǐ Kàgàwà bhà ale rǐ atdyúna òho dhu dzùnà kèlě ònzì, pbétù kà rǐ ábhǒ ale àbhě ràdu òtsò átò Kàgàwà tò. ¹³ Nyǐ nyí Krístò bhà Ídzi Mǎkǔrù nyǐ nyífɛ dhu ìtè yà indrǔ dzùnà t'ónzita tó ídzi afíkɛ nyú nà nyǐ nyúbho fǔkù dhu-tsí Yèrùsàlemà tó kigò ǒ pbàkrístò mà, kóró ngǔkpà odhíkɛ pbàkrístò mà nà tò dhu-otù ǒ. Ní ndi dhu-okú dò rò, ì ale rǐ ndi kasu tó ídzìnga ùnǐ, 'àdù Kàgàwà-ovò ilè. ¹⁴ Abádhí rǐ 'ìtsò dùkù, rìtè fǐyó àzè fǔkù,

* 9:9 9.9 Zàb 112.9

yà Kàgàwà ónzì fùkù atdíídǒ bvùna ósè pbìndà ídzìngà-okú dò rò. ¹⁵ Ní, Kàgàwà àkǎ àlě ràbhù òtsò fìndà, yà àlě tò kǐbhò perè tí Idhùnà, yà ìnzì pbìndà dhu rǐ ndàwě kóró okú dò rò!

10

Pòlò rǐ ndùgye uvitatále tó pbìndà kasu dǒ dhu (Ròm 15.17-19; 1Kò 2.1-5; 2Kò 6.4-7; 13.2-4,10)

¹ Ima Pòlò, ma mí atdí dhu ònzi ima nyú tírò fukú. Ìndrǔ arátina ma rarí àdi ìyò nzínzìkù ò ma mí'ì rò, pbétù itse ma mí'ì rùkú rò rò, ma rarádù ngbǒdu ìdzidzo tí! Ní, Krístò bhà ìyònga mà kàbhà ídzìngà mànà-otù ò, ² ma mìtdè nyǐ ìtdè tí mati: nyǐ ràkǎ nzá nyǔtu ma mìdzò ngbǒdu ìdzò tí bvùkù ma mǎrà àhù rò. Obhó tí, ma mùdhe dhu mǎnzì dhu ndi dhu bhěyi yà inga ìrè arí 'àti, mǎ rarí dhu ònzi ale-ngbò tó ófò ò atdíidhená ale tò. ³ Mǎ'ì ní yà adzi ò ale, pbétù mǎ mí nzǐ ìla ùgye yà adzi ò ale tó ófò ò. ⁴ Mǎ mí ìla ùgye nǐ mǎtsùmù ní nzǐ yà adzi ò ale náarí ìla ùgye nǐ mǎtsùmù-tidò, pbétù Kàgàwà arí ndi obi àbhù i mǎtsùmù tò rùgolo róná òmvù arí 'ùru òyà ngari. Ndirò, i mǎtsùmù nǐ mǎ mí'ì ìnè mǔgolo abádhí rǔdhèna títò tó dhu, ⁵ ndirò mǔgolo abádhí rǐ'ì nà ìdzítá tó irèta, yà ìndrǔ-tsù ùtò arí ìnzì rùnì Kàgàwà. Mǎ mòzè mǔgèrè kóró ale tó irèta, ndínì Krístò-tsù dhu nifu tí. ⁶ Àkǎkǎ dhu bhěyi nyǐ nyí kǐfù dhu mǎ màla rò, mǎ mùdhe wà dhu mǎ rarádù màlìpò àbhù ìnzì rí kǐfù ale tò.

7 Nyĩ nyarí atdí dhu àndà yà ndi dhu rĩ ndàlǎ òná ófò ǒ! Ìndrũ apé dhu à'u ndi rǎrĩ Krístò bhà ale, ní ndi ale àkǎ ndùni dhu, mã mà átò, mã rǎrĩ Krístò bhà ale ndi bhěyi. 8 Ádrùngbǎle Yěsù Krístò íbhò ádrùngbǎnga tó ɔbi fákà, ndínĩ mã midì tí nyĩ nĩ, ìnzĩ ní ndínĩ mã minza tí nyĩ ìnzǎ tí nĩ. Ní, nyĩ nyĩ mbǎ mɔzè atdídíǒ ma mǐdzĩ ma ndi ádrùngbǎnga tó ɔbi-okú dò rò dhu tí, ní nyìdu rĩ nzĩ ìwũ ndi kà nĩ ma mí kasu ònzĩ rò. 9 Ma mòzè nzá nyìrè dhu ma ròzè midò ɔdo ùkù ma múnđina bhàrũwà nĩ. 10 Obhó tí, atdídhená ale arátina: ima Polò, ma múnđi itse rò bhàrũwà rarórù, 'àdù ì'ì ɔbi nà. Pbétù, nzínziya ǒ ma mí'ì rò, ngbǒdu rarí'ì ivíví, ndirò òtědu ò rò kadù gàyàdu ònzì ònzì tí. 11 Wò dhu bhěyi rǒte ale àkǎ 'ùni dhu: yà itse rò mã múnđi bhàrũwà fùkù òná ófò mà rí'iya àdhàdhì nzínzikù ǒ mã mówu ùvò rò mã mí dhu ònzì òná ófò màná.

12 Obhó tí, i ale arí 'itè ádròdrǒ ale tí ìtírò. Ní mã mí nzĩ mǒmvù mãkǎ àdhàdhì abádhí nà, ndirò mã mí nzĩ mǔdhě abádhí rǒ. Abádhí arí 'òzù ìtírò 'ùdhe ì ádù ìtírò nĩ udheta tó dhu tí. Ndirò abádhí arí 'ùdhě nà ní ì kèlě. Ní, abádhí ní pbàdhómá. 13 Mã'í na, mã mí nzĩ mǐdzĩ ròsè atdídíǒ. Pbétù mã mí mǐdzĩ okúna dò rò ní yà Kàgàwà íbhò fóká kasu kèlě. Yà Kàgàwà ábhũ mã mǒwù ùvò wemberè tí fùrǎbvù rò, kǐli wà kàsũka nùtsà mã mówu ròyá ifo. Ní, i ifo ní i mã mífũna. 14 Mã mãdà nzá i ifo, mã nyú ní ndi wemberè tí mã mówù ùvò Yěsù Krístò bhà Ídzì Màkũrù nà fùrǎbvù nídhunĩ. 15 Nírò, mã mí nzĩ mǐdzĩ ròsè atdídíǒ ngũkpà ale ònzì kasu-okú dò rò. Pbétù, mã mí mǒdo fíndà dhu ní, fùkù

a'uta rĭ ndisě rò, nzínziku ō mǎ mónzina kasu-
bvu rārĭ ndisě isě, rārà àhũ yà fǎkà Kàgàwà itè
ifo ò. ¹⁶ Wò dhu-dzidō, mǎ mi'iya inè mǒwù Ídzi
Màkūrù ùnò fùkú mùlengù-dòtsíró rĭ'ì mùlengù
ò. Mǎ mòzè nzá mǒnzì kasu yà iwà ngǔkpà ale
ónzì kasu òyá mùlengù ō, mǎdù mǐdzi abádí
ónzì angyangyi kasu-okú dò rò.

¹⁷ Hĭlǎ Andítá rătina: «Ndi nòzè ndìdzĭ ndì
ndìtírò ale nákǎ ndìdzĭ ndì Ádrùngbǎle Kàgàwà-
okú dò rò tí*.» ¹⁸ Obhó tí, Ádrùngbǎle Kàgàwà
ràdù à'ùnà àkǎkǎ ale tí ale ní nzĭ yà ndìtírò rĭ
nditè ale, pbétù yà ndìtírò Ádrùngbǎle Kàgàwà
itè ale.

11

*Pòlò rĭ Kòritò tó kigò ō Kànisa-nyĭkpó itdyũ
tìtò tó uvitatále rǒ rò dhu
(Mát 7.15-20; Ròm 16.17-18; 2Kò 12.11-15; Gàl
1.6-9)*

¹ Kòmbí ma mòzè mòtè àrĭtále bhěyi! Ní ma
mònzì nyĭ nyǎ'ù ma mòtè! Dhu àkǎ nyǎ'ù ma
mòtè! ² Ma mózè nyĭ nĭ àzè ní yà Kàgàwà ózè nyĭ
nĭ àzè-tidò. Ma mórì nyĭ atdí kpatsìbhále tò tí.
Ndi kpatsìbhále ní Yèsù Krístò. Ní ma mòzè nzá
ngǎtsi kpatsìbhále ròzè nyĭ. Ma mòzè mìtè nyĭ
Yèsù Krístò tò àdhàdhì yà inzá àpè kpatsìbhále
ùnĭ tsìbhíngba bhěyi. ³ Àdhàdhì osu ɛvǎ
pbìndà mǎgèzì nĭ dhu bhěyi, ma mí ɔdòna ònzì
dhu ní fùkú irèta rĭ ndìnzǎ, nyǎdù nyĭndà Krístò-
owù ùngũ nyĭ nyĭ kà tò nyĭ nyĭ nyǒdò ró rò dhu,
ndirò ìlǎ nyĭ nyĭlǎ Kàgàwà-nyĭkpó ō rórò dhu.

* 10:17 10.17 Yèr 9.23

⁴ Ìndrù apé ìwu vurò Yèsù bhà màkürù ùnò fükù, yà fükù mà múnò pbìndà màkürù Yèsù rǒ rò, ní nyí nyarádù i ale ná'ù isó tí rǒtè. Abádhí arí òte dòná fükù ale-afí ní nzí yà angyi nyí nyábà ǼǼ-ǼǼ. Ndirò abádhí arúnona màkürù ní nzí yà fükù mà múnò Ídzì Màkürù.

⁵ Ma mà'ù dhu i ale, kǒkò ádròdrǒ uvitatále tí nyí nyarí àtina, rúdà nzá ma atdí dhu nǚ màtí.

⁶ Dhu rǚ'ì inè mi'ì inzá òte nótsi abádhí bhěyi ale tí, pbétù inga t'únita ǒ kà rǚ'ì mbá ndi dhu bhěyi akekpa màtí. Mà mítè ndi dhu kpanjangba fükù kóró kàsùmì ǒ, ndirò kóró ófò ǒ.

⁷ Ma múnò Kàgàwà bhà Ídzì Màkürù fükù ìnzí monzi màkimbà. Ma mífo ma mi'ì áké ale tí ndíní nyí nyí'ì tí ádròdrǒ ale tí. Nírò, wò dhu bhěyi ma mífo ma dhu ní'ì tí nzérenga ma mǒnzì dhu? ⁸ Ma mákò ngǔkpà kànísá-fó dhu rǒnzì dzùnàdu màkimbà tí yà fükù ma múbhì kasu ònzì rǒ rò. ⁹ Fǚrábvù ma mí'ì òná kàsùmì ǒ, dhu òtdì ndì rùdú rò, ma mákò nzá dhu nzínziku ǒ atdí ale-fó màtí. Obhó tí, Màkèdòniyà tó pbìrì ò rò ìwù àlé t'ádóna níbhò ndi ma mí atdyúya òho kóró dhu-tsí idù. Ma módò ma mběyi kóró dhu-tsí ǒ, ìnzí mi'ì ànò tí dükú, ndirò ma mǒngò modò ndi dhu bhěyi tí. ¹⁰ Yà nyadutsi rǚ'ì Krístò bhà obhónga-otù ǒ, ma mí dhu òtsò kpanjangba mati: ìmbá tsùdu ùtò rádù ìnzí ma midzì tí ma wò ma mànò dhu-okú dò rò atdí ale mà rǚ'ì Ákayà tó fükù pbìrì ǒ kóró mùlengù ǒ. ¹¹ Ádhu ma mànò wò dhu okúna dò rò? Tí inzá ma mòzè nyí dhu? Ìnzí akekpa màtí. Kàgàwà nyú núnì wà ma mózè nyí dhu!

12 Ní ma móngo dhu ònzì yà kòmbí ma mónzina dhu bhěyi tí, ndíně ma mṽtsi tí kóró otu kǒkò 'àpà rí 'àmbe 'òyò dǒ 'àti, ì rǎrǎ kasu ònzì mǎ'ì bhěyi ale rǒ. 13 I ale ní tìtò tó uvitatále. Abádhí arí ìndrũ ùtrǎ kàsũya nǎ, 'àdù àmbe 'ònzì dǒ Krístò bhà obhóná uvitatále bhěyi. 14 Ndi dhu àkǎ nzá idho rùkò nyǎ nǎ. Obhó tí, pǎmvo Sitanì ndìtírò náarí ndònzì awáwù tó mǎláyikà bhěyi. 15 Nírò, idho àkǎ nzá ndùkò nyǎ kǒkò kàbhà kasutále rǎ 'ònzì 'ùli ì Kàgàwà bhà obhónánga tó kasutále bhěyi rò. Yà adzi ǒ dhu-tsù rǎ ndòdì rò, abádhí tó ípìrǒnga níkùya àdhàdhì abádhí-kàsũ-bvũ rǒ.

Pòlò rǎ ndìdzǎ ndì ndóndù àpbè-dzi dhu-okú dò rò dhu

(Kas 20.18-27; 2Kò 4.9-13; 6.3-10)

16 Ma mí dhu àdũ mǎvò tdítǒ fǔkù, matì: atdí ale mà rǎkǎ nzá ndìrè nga ma rǎrǎ àrítále. Ìmbǎ kǐ'ì ndi dhu bhěyi rò, nyǎ nyàkǎ nyǎ'ù dhu ma rǎrǎ àrítále, ndíně ma mìdzǎ tí ma ake átò kǒkò tìtò tó kasutále bhěyi. 17 Yà ma múnɔna kòmbí dhu núnɔ ma mí nzǎ Ádrùngbǎle Kàgàwà òzè ka dhu bhěyi, pbétù ma mí kùnɔ àdhàdhì àrítále bhěyi. Obhó tí, ma mà'ù dhu ìnè ma rǎrǎ ma mí mìdzǎ okúna dò rò dhu nà. 18 Ábhǒ ale arí 'ìdzǎ ale-ngbò tó ǒfò ǒ. Ní ma mí mìdzǎ átò. 19 Nyǎ, yà dhu-ǒnga t'òvòtatále tí nyǎ nyǎ'ì rò, nyǎ nyarí kǒkò ì àrítále rǎnɔna dhu à'ù à'ù tí! 20 Nyǎ nyarí abádhí à'ù rǎvu rùkú ìnɔ bhěyi, rǎbhũ nyǎ nyǒnzì kǒkórɔnga tó kasu, rùdhǎ fùkú dhu mà, ròzù nyǎ àkyǎkyè ale tí, ràdù nyìkpókũ-mbì mà ùwa. 21 Nyìdu rǎvũ tí ìvũ yà dhu ùnɔ ma mí rò:

Nyĩ pbàla tí nzá wà mà ivíví ale tí inzá mà m̀ǹnzì dhu wò dhu bhěyi dhu okú d̀ò r̀ò! Ní nỳb̀à dhu f̀àk̀à!

K̀òk̀ò r̀uk̀ú arávu ale apé 'òmvù 'ìdzì ì ìngbàtì ìlì ndì dhu-okú d̀ò r̀ò màtì, ní ima mà átò ma mí midzì ìdzì. K̀ombì ma m̀óte àr̀ítále bhěyi. ²² K̀òk̀ò ì ale tí P̀b̀à̀èbr̀àníyá? Ní ima mà átò, ima ní M̀ù̀èbr̀àniyà. Abádhí tí P̀b̀à̀sr̀àyélí? Ní ima mà átò, ima ní M̀ù̀sr̀àyeli. Abádhí tí Àbràhamù bhà p̀b̀àdzukuru? Ima mà átò, ma ní Àbràhamù bhà mùdzukuru. ²³ Abádhí arátina ì r̀àr̀í Krístò bhà kasutále. Ní, k̀ombì ma m̀óte àdhàdhì àr̀ítále bhěyi: ima ní Krístò bhà kasutále ròsè atdíđ abádhí d̀onã. Ma m̀ónzì kasu abhò nyú ròsè abádhí d̀onã. Ka kúsò ma ibí-g̀una imbi ò ròsè abádhí d̀onã. Ka kóvì ma asé n̄ ròsè abádhí d̀onã, ndirò ma máhù ibí-g̀una nyú òve-kù-bhu ò r̀ò. ²⁴ P̀b̀à̀yàhúdí tó ádròdrò ale úvì ma imbò-g̀una, 'òwù mutì r̀ò ìbhù kumi d̀oná àr̀ugyètdí nà asé n̄*. ²⁵ P̀b̀à̀rómá tó ádròdrò ale úvì ma mùgò n̄ ìbhù-g̀una, ndirò abádhí úbvù ma atdí-g̀una odu n̄ ndín̄ ma m̀ové tí. Ìbhù-g̀una, ma múbhi ònà bàtò nábi idha ò ndìnza ndì, ndirò atdí-g̀una ma múdà atdí iku mà atdí adyifò mànà ádr̀ungbã r̀èr̀è ò. ²⁶ P̀f̀òdu d̄ ma múbhi n̄ ábh̄ p̀b̀àkà abhi ò, ma mábà ibí-g̀una nyú àp̀b̀è ní idha-akpá r̀ütù n̄ r̀udú. Ma mábà àp̀b̀è ní òbi n̄ arí dhu ùdhà ìndr̀ú-fó r̀ò ale r̀ìbhona idù àp̀b̀è. Ma mábà àp̀b̀è ní adódu P̀b̀à̀yàhúdí nyú r̀ìbhona idù, ndirò ní ìnzì ní P̀b̀à̀yàhúdí mà r̀ìbhona idù àp̀b̀è. Ma mí'ì àp̀b̀è ò kigò ò màtì, r̀ungù ò màtì, ádr̀ungbã

* **11:24** 11.24 Tòr 25.3

rèrù ǒ màtí, ndirò tìtò tó pbàkrístò nzínzì ǒ màtí. ²⁷ Ma mónzì ale ìngyě rí ododu kasu, ndirò ma mára àdi rǒ idho rǒgù ma ibí-gùna nyú. Ibí-gùna àwù ma, idha-atdyú mànà nòhò ma. Ibí-gùna ma mára àdi rǒ ìnzǐ mɔnyù dhu, ìmbǎ ma mɔnyuna dhu rǐ'ì dhu-okú dò rò. Gírì óhò ma, ìmbǎ ma mǎfǒna rùdú mberù ràdù ì'ì. ²⁸ Ndirò ìnzá ma mɔvò kórò ngùkpà dhu rórò, ma marí ìrèna atdíǒ bìlìnganà ní kórò kànísá. ²⁹ Atdí ale náapè ì'ì ivívinga nà Kàgàwà bhà otu t'únguta ǒ, ní ma marí'ì ivívinga nà átò. Atdí ale náapè ìtsì nzérénga ò, ní afídu arándì atdíǒ ndi dhu-okú dò rò.

³⁰ Dhu apé ì'ì ale ìdzǐ ka kí dhu tí, ní dhu àkǎ midzǐ ma pbàkà ivívinga-okú dò rò.

³¹ Kàgàwà, Àdrùngbǎle Yèsù t'Ábanà, núni wà dhu ìnzá ma rùnò tìtò. Ní, Àbadhi àkǎ ilèta nà dhòdhódhóngà nà. ³² Dàmàsikì tó kigò ò ma mì'ì òná kàsùmì ǒ, ádrùngbǎ kamà Àretà bhà lìwali núuli sàndìrì ndi kigò ò ka kótsù òyá tsátsù-lí ndínǐ ima nalú tí. ³³ Pbétù, ka kipfo ma póló ǒ, kadù mifo imbi rǒ ka kòsò sǎngǎ-yà-ba ǒ irinǎ, mawù ndi kigò-ngbò ka kákpòrò nǐ kàlì-kutì rǒ, madù otu àbà mawǐ kà-rǒ rò*.

12

Krístò arí pbìndà obi àbhǔ ivívinga nà rí'ì ale tò dhu

(1Kò 2.3-5; 2Kò 4.7-10)

¹ Dhu òfò tí nga midzǐ ma? Ndi dhu rǐbhòna ìdzìngà rǐ'ì mbǎ. Ìnè màtí kà rǐ'ì ndi dhu bhèyi

* 11:33 11.33 Kas 9.25

rò, kòmbí ma móte yà Ádrùngbǎle arábhǎna mala ɔnyɛ bhěyi ródzì dùdù dhu tó ɔfò ɔ dhu-tsí mà, kǎritěna idù órù ò aróko dhu màná dhu-tsí dǒ. ² Ma m̀nì wà Yèsù Krístò nà ì núngbò atdí ale. Kàgàwà ábhɛ ndi ale ródzì ɔr̀, r̀rà àhɛ ìbhɛ rí kisě òr̀-akpà ò*. Ndi dhu ónzì ndì ró atɔ náhɛ wà atdí kumì dóná ìfò nà atɔ tí. Ndi ale ódzì tí ale-ngbò tó ɔfò ɔ? Ndirò ngǎtsi nǐ, kǒdzì tí ìnzì ní ale-ngbò tó ɔfò ɔ? Ma m̀nì nzá ka, pbétù ka ǹnì ní Kàgàwà. ³ Ma m̀nì dhu Kàgàwà rábhɛ ndi ale ródzì ndàrà àhɛ pàràdisò † ò. Ndi dhu pbí'ì tí ale-ngbò tó ɔfò ɔ dhu, ndirò ngǎtsi nǐ kà pbí'ì tí ìnzì ní ale-ngbò tó ɔfò ɔ dhu. Ma m̀nì nzá ka, pbétù ka ǹnì ní Kàgàwà. ⁴ Anyì ndì ndàrà àhɛ rò, ndi ale ìr̀ ìnzì rí ndàwě ale-tsù ɔ dhu, ndirò ìnzá àkǎnà ìndr̀ r̀wɛ akye dhu. ⁵ Ní ma mí midzì ìdzì wò ndi ale rǒ ndì nónzì dhu-okú dò rò. Pbetù ima nyú nàndà dhu-tsí nǐ, ma mí midzì yà mitè rí ivíví ale tí dhu-okú dò rò tí. ⁶ Ma m̀zěyana gukyè midzì ma, ní ma ní'iyana nzì àrítále. Ma m̀nɔyana dhu ní'iyana obhó dhu kělě. Pbetù, ma mòdhò wà midzì ma mí dhu. Ma mòzè nzá ìndr̀ rí m̀zè ádrùngbǎle tí, midzì ma mí okúya dò rò dhu-okú dò rò dhu. Ma mòzè abádhí rífɛ ma ma m̀nɔna ró ì ìr̀ dhu mà, ma m̀nzina ró ì ála dhu màná okú dò rò.

* **12:2** 12.2 Ibhɛ rí kisě òr̀-akpà tí Bìbiliyà r̀tina dhu-tì ní: wemberè tí rí'ì ní yà àpbù rí'ì òná òr̀-akpà. ɔyo rí kisě òr̀-akpà ní yà àbì mà, adyifò mà, alali màná rí'ì òná òr̀-akpà. Ndirò ìbhɛ rí kisě ní ndi Kàgàwà nyú arádi òná òr̀-akpà. † **12:3** 12.3 Pàràdisò tí kátina ní Kàgàwà nòzè ale nàarówu òko kà màná ɔve dzidò òná ngari. Ka kí kàti átò ìbhɛ rí kisě òr̀-akpà tí.

⁷ Kàgàwà arítèna idù órù ò aróko dhu-tsí ní idho rǐ ìndrǔ ùkǒ nǐ dhu. Pbéttù, kǎdù dhu-okpè bhěyi rí mutǔ dhu ùfǒ zǎdu ò, ìnzǐ ma midzǐ tí ma ròsè atdíđ. Kǒnzì ndi dhu pǒmvo Sitanì bhà màlàyikà otù ǒ, ndàbhɛ rǒpbi ma ndi dhu bhěyi ìnzǐ ma midzǐ tí ma. ⁸ Wò dhu-okú dò rò, ma mítsò ma ìbhɛ-gùna Ádrùngbǎle Kàgàwà rǒ, ndínǐ ndi dhu nipfo tí zǎdu ò rò. ⁹ Ní, kǎdù dhu àdu idù, ndàti: «Pbàkà ídzìnga náká wà indù. Pbàkà ádrùngbǎnga tó obi arí kasu ònzì atdíđ ìvívìnga ǒ ìndrǔ rǐ ò.» Nírò, ma mà'ù wà midzǐ ma atdíđ pbàkà ìvívìnga ǒ, ndínǐ Krístò bhà ádrùngbǎnga tó obi nǒonzi tí kasu atdíđ nyudutsì. ¹⁰ Ní idhèdu ìka wà ndi pbàkà ìvívìnga ǒ, ima nǐ ka kí dhu ùno dhu ǒ, dhu-obì rǒse dùdunǎ dhu ǒ, rùdú ka kávu dhu ǒ, ndirò odú rǒ'ò rùdú dhu ǒ. Ma mí kóró kòrí dhu-dzi òndù Krístò-okú dò rò. Obhó tí, ìvívìnga nà ma mí'ì rò nga ní ndi, kǎrí pbìndà obi ìbho idù nǐ.

Pòlò-afí rǐ inga ìrè atdíđ Kòritò ǒ pbàkrístò-okú dò rò dhu

¹¹ Ma mòtè àrítále bhěyi, pbétù nyǐ nyùtu ndi ma mǒnzì dhu ndi dhu bhěyi. Nyǐ ní ndi nyǐ nyákàna nyǐdzǐ ma ngǔkpà odhíkɛ-ònzǐ, ìnzǐ ní ima ma-tírò. Obhó tí, ìmbǎ ma mí'ì àkyǎkyè ale màtí, ní kǒkò fùkú ádròdrǒ uvitatále tí nyǐ nyózùna ale nùdà nzá ma atdí dhu nǐ màtí. ¹² Obhó tí, fǔrǎbvù ma mí'ì òná kàsùmì ǒ, ma mǒnzì kasu dhu-dzi t'óndùta nyú nà. Ndirò Kàgàwà ítè ábhǒ ize mà, wìwì mà, ìnzá apèna 'ònzì angyi ìndrǔ-nzínzì ǒ dhu mànà otùdu ǒ. Ní, ì dhu ní ì rí dhu ìtè ma rǎrǐ uvitatále nyú. ¹³ Ádhu

nyú ndi ma mónzì ngǔkpà kànísá tò, yà inzà ma mádù ònzìnà fùkù? Inzá ma mónzì fùkù ní atdí dhu kèlě: ma mónzì nzá nyí nyúbho kàsùdu. Ní, nyùbà ndi afátá idù!

¹⁴ Yàrí ní ìbhù rí pbàkà abhi ìsě abhi yà ma mí mǎbhòlò nǐ ndíní ma mara tí àhù fǔrǎbvù‡. Ndirò ndi abhi ǒ mǎtí, ma mòzè nzá nyúbho kàsùdu. Obhó tí, ma mí nzǐ fùkú ongyéngá-atdyú òho, pbétù ma mí atdyúya òho ní nyí nyú. Inzǐ ní nzónzo-kàsù ndi, 'ùlì dhu ì nódhì ale nòdò tí. Pbétù, inzo nódhì ale ní ndi arí dhu ùlì fiyó inzo nòdò tí. ¹⁵ Imá na ní ndi, inè ma mí'ì mubho ma mí'ì nà kóró dhu fùkù, madù pbàkà ípirǒnga nyú nádzi okúku dò rò. Ní dhu apé ì'ì ma mòzè nyí wò dhu bhěyi dhu tí, ní fùkú àzè àkànà tí ndùngù ùngu tí tidu-òná rò?

¹⁶ Ma mìrè dhu, à'u nyí rǎmbènà dhu à'u, ìmbǎ ma rí'ì ànò tí dùkú. Pbétù, ngǔkpà ale rǐ dhu ìrè ma rǎrǐ ìndrǔ ùtrǎ arí ale, nírò ma ròtsì wà nyí pbàkà mǎgězì nǐ. ¹⁷ Ní, ma mákò tí àkǒ fùkú dhu tìtò dǒ yà fǔrǎbvù ma múvǐ ale nzínzì ǒ atdí ale-otù ǒ? ¹⁸ Ma mítdè Titò ìtdè tí, movì ròwù fǔrǎbvù atdíkpá ngǎtsi àlě t'ádònà mànà. Ní, ndi Titò ákò tí ndi fùkú dhu tìtò dǒ? Nírò, mǎ'ì atdíkpá àbadhi mànà, mǎ mí'ì tí obhó atdí ìrèta nà tí mǎ mónzìna dhu ǒ? Ndirò mǎ múngu tí obhó atdí owu kèlě?

¹⁹ Ròpè ndi angyíta tí, nyí nyarí inga ìrè mǎ rarí múgye mǎ-tírò dòkà onzìkú. Ní kà rǐ'ì mbǎ ndi dhu bhěyi. Kàgàwà-ònzǐ nga ní ndi mǎ móte

‡ **12:14** 12.14 Pòlò bhà wemberè tó abhi Kòritò tó kigò ò ní'ì Kànísà òpè kǎrà nǐ abhi (Kas 18). Oyo rí kisě abhi ní'ì ndi Kànísà ǒ bhà àndà kǎrà nǐ abhi.

Krístò-nyutsìnǎ rò nǎ. Ɔdhídǔ, yà atdíǔ ma mózè nyǎ rò, mǎ mí kóró kǎkò dhu ùnɔ ndínǎ nyǎ nɔsí tí a'uta ǎ. ²⁰ Obhó tí, ma mí ɔdòna ònzi dhu ní, fǔrǎbvù ma mǎrà àhɔ rò, ma mí nzǎ nyótù àdhàdhì yà ma nyú ma mòzènà nyǎ'ì òná ɔfò ǎ dhu, ndirò nyǎ nyǎ nzǎ motù àdhàdhì yà nyǎ nyú nyǎ nyòzènà mí'ì òná ɔfò ǎ dhu. Ma mí ɔdòna ònzi dhu ní, ma mí nyótù ìnzǎ nyǎ nyǎrí nyǎrí nzínzíkɔ ǎ ró, adha ònzi nyǎ nyǎrí nzínzíkɔ ǎ ró, nàwí nà nyǎ nyǎróko nzínzíkɔ ǎ ró, anya ònzi nyǎ nyǎrí nzínzíkɔ ǎ ró, ìndrǔ-ngbò ùnɔ nyǎ nyǎrí ró, títò ùnɔ nyǎ nyǎrí dǔkú ró, nyǎdzǎ nyǎ nyǎrí nyǎ-tírò ró, ndirò akye nyǎ nyǎrí dhu ònzi ró dhu. ²¹ Obhó tí, ma mí ɔdòna ònzi wò ndi ngǎtsi pbàkà abhi ǎ dhu ní, pbàkà Kàgàwà rǎ nyǎidu àbhǔ rìwù ɔnzíkú dhu. Ndi dhu rǎdù mabhɔ mɔdzì yà òko òko nzérenga ònzi ì arí yà angyi ì ɔnzínà dhu bhéyi ró nzínzíkɔ ǎ ábhǔ ale-okú dò rò. I ale ní kǎkà inzǎ àpè 'ùgèrè 'ùbhà mǎnyòni mà, kóró ngǎkpà nzére dhu-tidò màná ale.

13

Pɔlò rǎ Kòritò ǎ pbàkrístò ònzi rǎndà nyɔyatsi nga ìtírò dhu

(2Kò 10.1-11; 12.19-21)

¹ Yǎrí ní ìbhɔ rǎ pbàkà abhi isě fǔrǎbvù abhi yà*. Ìlǎ Andítá rǎ dhu òvɔ ndàti: «Ìngbàtí ìlì ndì ɔte mà náká ɔyǎ ale, ndirò ngǎtsi nǎ ìbhɔ ale

* **13:1** 13.1 Àndà 2Kò 12.14 ò ka kàndí dhu.

mà rì'ì fìndá ngàmbì tí†.» ² Yà oyo pbàkà abhi nísě bvùkù abhi ǒ, ma móvò dhu kàkà angyinǎ rò nzérenga nónzì ale tò kóró ngùkpà ale mànà. Ní kòmbí yà itse ma mí'ì rùkù rò òná kàsùmì ǒ, ma mí dhu òvo tdítđǒ fùkù mati: fùrábvù ma márà àhụ tdítđǒ rò, ma rǎrǎ nǎ atdí ale mà núbha i nzérenga nónzì ale nzínzì ǒ ìnzì kotdì anya dóná. ³ Ma mí dhu ònzì ndi dhu bhěyi, nyí nyòzè nyǎni dhu obhóná nyú Krístò rǎrǎte nyudutsinǎ rò dhu-okú dè rò. Nzínzìkù ǒ ndi ndí kasu ònzì otùdu ǒ rò, ka ni'ina nǎ ivívi ale, pbétù kà rǎ pbìndà ádrùngbǎnga tó obi ìtè nzínzìkù ǒ. ⁴ Obhó tí, Krístò ka kutó m̀s̀alabhà dǒ rò, kí'ì ale-ngbò tó ivívinga nà. Pbétù kòmbí kà rǎ'ì ípìrǒnga nà Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó obi nǎ. Mǎ nàndà dhu nǎ, mǎ múngbò wà mǎ kà mànà. Ní, atdídhená rò, mǎ mí'ì ivívinga nà átò, pbétù mǎ mí'iya ípìrǒnga nà kà mànà Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó obi nǎ. Ndirò ndi obi nǎ ní ndi, mǎ mí kasu ònzì fùrábvù.

⁵ Nyàndà pé nyukutsì nga nyí-tírò, ndíní nyí nyuni tí iwà nyí nyá'ù Yèsù dhu. Nyùdhe pé nyí nyí-tírò. Nyí nyùni tí obhó dhu Yèsù Krístò rǎrǎ'ì inè nyukutsì, ìnzì dhu í'ina gukyè nyukutsì nga nyí nyàndà rò, nyí nyòtù nyí ìmbǎ nyí nyí'ì a'uta ǒ dhu tí rò! ⁶ Pbétù, ma mà'ù dhu nyí rǎrǎ dhu ùnùni, mǎ í na, mǎ rǎrǎ'ì inè obhóná nyú a'uta ǒ. ⁷ Mǎ mí m̀ts̀ò Kàgàwà rǒ, ndíní nyí nabhù tí ìnzì nyònzì ìngbàtí ìli ndi nzére dhu mà akèkpá màtí. Mǎ mí nǎ m̀ts̀ò ndi dhu bhěyi,

† **13:1** 13.1 Pòlò òzè ndòvò dhu, ìndrù-ànyǎ òtdì ndi ndí rò, ndi rǎrǎdù kòtdì àdhàdhì Hìlǎ Andítá núnò dhu-bva rǒ (Tòr 19.15).

mă mòzè mǎtè dhu, mă rónzì uvitatále tó fàká kasu mbèyi nyú nzínziku ǒ dhu-okú dò rò. Pbéù, mă mòzè dhu ní nyǒnzì ídzi dhu, ìmbă dhu rǐ ndalã ìndrũ tò inzã mă rónzì ndi kasu mbèyi dhu màtí. ⁸ Obhó tí, mă mí nǐ àdù obhó dhu nà rǐ ndũgye ìngbàtí ìlì ndì dhu mà nónzì. Mă mǎdù ònzìnà dhu ní obhó dhu kèlě. ⁹ Mă mí'ì dhèdhe nà ivívinga nà mă mí'ì nyǎdù ì'ì obi nà Kàgàwà bhà otu ǒ rò. Ní, mă mí mǐtsò Kàgàwà rǒ, ndínǐ nyǐ nabhù tí nyǐ'ì àkǎkǎ atdíǒ ale tí nyǐkpóna ǒ. ¹⁰ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi, ma màndí yàrì bhàrùwà fùkù àdì ma màdì itse rórò, ndínǐ bvùkù ma mǎrà àhu rò, ìnzǐ ma mórú tí òrù tí dèkú. Obhó tí, Ádrùngbǎle Kàgàwà íbhò wà dèkú ma mórù nǐ dhu tó ádrùngbǎnga tó obi idù. Ndi ádrùngbǎnga kǐbhò nzá tsèku ma mǎdì tí nǐ, pbéù kǐbhò ka ndínǐ nyǐ ndì tí Kàgàwà bhà otu ǒ.

Pòlò rǐ Kòritò ǒ pbàkrístò nóvì dhu

¹¹ Kà rǐku dòná rò nǐ, àbanǐnzó, nyòko dhèdhe ǒ. Nyǐ nyàkǎ nyǒnzì obi nyǐ'ì àkǎkǎ atdíǒ ale tí Kàgàwà-nyǐkpó ǒ. Nyòwu afiku àbhu rǒ ròtsì obi nzínziku ǒ nyǎdù ì'ì atdí irèta nà. Nyǐ nyàkǎ nyòkò màrùngà ǒ. Ndi dhu bhèyi ní ndi Kàgàwà, yà ìndrũ nózè, ndirò màrùngà ǒ arí ìndrũ àbhě ròkò ale, rǎdù ì'ì atdíkpá nyǐ mànà.

¹² Òvì nyòvì nyǐ nzínziku ǒ pbàkrístò bhèyi. Kàgàwà bhà ale kóró nóvì nyǐ.

¹³ Ádrùngbǎle Yèsù Krístò bhà ídzìnga mà, Kàgàwà bhà àzè mà, àlě nùngbò Ìlǐlǎ-Alafí mànà nǎkǎ ì'ì nyǐ mànà kóró.

Ungbòta-Ɔwátá Tó Bhǔkù

Ndrǔna: Ungbòta-Ɔwátá Tó Bhǔkù New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndrǔna (Ngit)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

abb6c630-aaf1-5647-8172-605215e8fe12